בס"ד

שבעת ההיכלות

והמלאכים

על פי שיעורי הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

הסודות להצלחה שלך

www.yoursuccesstoolbox.com

תוכן העניינים

פתח דבר 3
מבוא: מהם שבעת ההיכלות 3

חלק ראשון: שבעת ההיכלות בעליית התפילה 5
ההיכל הראשון — היכל לבנת הספיר 6
ההיכל השני — היכל עצם השמיים 9
ההיכל השלישי — היכל נוגה 13
ההיכל הרביעי — היכל הזכות 16
ההיכל החמישי — היכל אהבה וחסד 18
ההיכל השישי — היכל הרצון 22
ההיכל השביעי — היכל קודש הקודשים 25
היכלות הנשים 28
שבע המדרגות הפנימיות שבתוך ההיכלות 28
סיפורו של רב גדיאל נער 28

חלק שני: המלאכים 30
עשר מדרגות המלאכים על פי הרמב"ם 31
שמות המלאכים בשיעורי הרב בן ציון מוצפי 32
א. כללי יסוד שהרב מלמד על שמות המלאכים (לפני הכול) 32
ב. כוונות ופסוקים מעשיים שהרב מלמד 32
ג. רשימת המלאכים, לפי מה שהרב אומר 34
ד. שמות שהרב מזכיר, אבל לא בטוח שהכתוביות קלטו אותם נכון 42

חלק שלישי: עליית התפילה 43
שבעת הרקיעים 44
כוח הדיבור, התפילה והתורה לבקיעת הרקיעים ויצירת הגנה רוחנית 46
איזו תפילה עולה לאיזה היכל — לפי "חסד לאברהם" 48
סיכום: שבעת ההיכלות במבט אחד 49

פתח דבר

❖

מפי הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

על פי הזוהר הקדוש בפרשת פקודי, "פרדס רימונים" לרבנו משה קורדובירו ו"חסד לאברהם" לרבנו אברהם אזולאי

מה קורה לתפילה שלך מהרגע שהיא נאמרת ועד שהיא עולה למעלה? לפי דברי הרב בן ציון מוצפי, המבוססים על דברי הזוהר הקדוש וביאור הרמ"ק, **תפילת שחרית ובמיוחד תפילת העמידה עוברות דרך שבעה היכלות רוחניים**, כאשר בכל היכל יש בחינה, בדיקה ותפקיד משלו.

במדריך הזה ניכנס אל **שבעת היכלות התפילה** - החל מ**היכל לבנת הספיר**, דרך היכל עצם השמיים, היכל נוגה, היכל הזכות, היכל אהבה וחסד והיכל הרצון, ועד **קודש הקודשים**, ההיכל העליון.

נראה **מה תפקידו של כל היכל, מי המלאך הממונה עליו, אילו תפילות עולות אליו, ועל מה דנים בו** - ומה הקשר בין התפילה שאנו מתפללים כאן בעולם לבין המסלול הרוחני שהיא עוברת למעלה.

זהו מדריך שמאפשר להתבונן בתפילה בצורה אחרת: לא רק כמילים שאנו אומרים, אלא כ**מסע רוחני דרך שבעה היכלות**, שלכל אחד מהם משמעות מיוחדת בעולמות העליונים.

מבוא: מהם שבעת ההיכלות

❖

כותב רבי שמעון בר יוחאי בזוהר פרשת פקודי, שבכל בוקר, כשאדם הולך לבית הכנסת, מתעטף בטלית, מניח תפילין ומתחיל את תפילת שחרית – תפילתו עולה בסדר קבוע, שלב אחר שלב, דרך שבעה היכלות.

"היכל" הוא תחנה בעולמות העליונים. לכל אחד מהם שם, ושמו מורה על פעולתו; לכל אחד מלאך ממונה, מחנות מלאכים, שערים ופתחים; ובכל אחד נידונים עניינים מסוימים ונגזרות גזרות מסוימות.

שבעת ההיכלות הללו עומדים כולם בעולם הבריאה. כך העלה הרמ"ק לאחר עיון: באצילות אי אפשר לומר שהם, שאין אנו יודעים מה יש שם; ובעולמות התחתונים אי אפשר, שהדברים גבוהים מהם. נמצא שכולם בעולם הבריאה – ורק ההיכל השביעי, העליון שבכולם, חציו כבר מחובר לעולם האצילות.

מן "העקדה" ועד "ישתבח" — ההכנה שקודמת לעלייה

קודם שמתחילה העלייה בהיכלות, יש סדר שלם של הכנה בתפילה:

- פרשת העקדה, קטע אחר קטע.
- סדר הקורבנות והקטורת, "איזהו מקומן" ובריית דרבי ישמעאל.
- קדיש, "הודו", "אל נקמות ה'" ו"ארוממך ה' כי דיליתני" (תהילים ל, ב).

- "ברוך שאמר" ומזמורי ההלל. האומר את המזמורים שמ"אשרי יושבי ביתך" והלאה – נחשב לו כאילו קרא את כל ספר תהילים, ולכן אומרים אחריהם "ברוך ה' לעולם אמן ואמן" (תהילים פט, נג).
- "ויברך דוד" – ובתוכו נותנים צדקה, כדי שלא יקטרג המקטרג על התפילה.
- שירת הים בכוונה – ונמחלים לו עוונותיו.
- "ישתבח" – ומכאן מתחילה העלייה.

הרב פתח את השיעור הכללי ואמר, שבימים אלו – שלושים ימי ההכנה שקודם לימים הנוראים – ראוי שיכוון אדם היטב בתפילתו ויעלה בשבעת ההיכלות, ולכן ראה למסור את הדברים בקיצור, כדי שיוכל אדם לזכור את המוטל עליו ולהתפלל כהוגן.

מפת העלייה בתפילת שחרית

הנשמה עולה יחד עם העולמות: עולם העשייה – בפרשת הקורבנות; עולם היצירה – ב"ברוך שאמר"; ומכאן ואילך עולם הבריאה. סדר הכניסה להיכלות בתפילת שחרית הוא זה:

ההיכל	מקומו בתפילת שחרית
א. לבנת הספיר	היכל לבנת הספיר מתחיל ביוצר אור.
ב. עצם השמיים	היכל עצם השמים מתחיל באל ברוך, גדול דעה..,
ג. היכל נוגה	היכל נוגה מתחיל ב לאל ברוך נעימות יתנו,
ד. היכל הזכות	היכל זכות מתחיל ב המחדש בטובו בכל יום תמיד,
ה. היכל אהבה וחסד	היכל אהבה מתחיל ב אהבת עולם אהבתנו,
ו. היכל הרצון	היכל הרצון מתחיל ב ויציב, ונכון.....
ז. קודש הקודשים	היכל קודש קודשים מתחיל בתפילת העמידה

ובמנחה ובערבית יש סדר אחר; אלא שההכשרה הנעשית בשחרית מועילה גם להן – העיקר פעם אחת ביום.

חלק ראשון

שבעת ההיכלות בעליית התפילה

בחלק זה מרוכז כל מה שנאמר בחמשת השיעורים על כל אחד משבעת ההיכלות שבעולם הבריאה. כל פרק בנוי באותו סדר: שם ההיכל ומשמעותו, מקומו בתפילה, המלאכים הממונים, מי שוכן בו, מה נגזר ונעשה בו, ומה נדרש מן האדם.

ההיכל הראשון — היכל לבנת הספיר

❖

ממונה	טהריא"ל, ומלאכי "בעלי עיניים"
תפקיד	בדיקת הנשמה בכניסה; זיווגים; קליטת תפילת הדמעה
צבע	גוון ספיר — לבן מנצנץ
מיוחד בו	משם נמסרות תפילות הציבור לסנדלפו"ן

שם ההיכל ומשמעותו

זהו ההיכל הראשון והתחתון מכולם, הקרוב ביותר לעולם שלנו. שמו מורכב משתי מילים: ״לבנת״ – מלשון לבנה, והיא כנגד ספירת המלכות, שהיא השכינה הקדושה; ו״ספיר״ – כנגד ספירת היסוד. שתי הספירות הללו מתחברות שם, וחיבורן הוא הרמז לזיווג – ומשם בא זיווגו של אדם.

ועוד: כיסא הכבוד עשוי ספיר, וגם הלוחות שהביא משה רבנו מלמעלה היו של ספיר.

הכניסה להיכל זה ב"יוצר אור".

המלאכים "בעלי עיניים" ובדיקת הנשמה

המלאך הממונה שמו טהריאל. המלאכים שבהיכל זה נקראים כולם ״בעלי עיניים״, לפי שהם רואים בדיוק את כל מעשי האדם וכותבים הכול בספר – מיום לידתו ועד הרגע שנשמתו עולה למעלה – ועולים ומעידים בבית דין של מעלה. בידם שרביטי אש, והם עצמם עשויים שביבי אש.

כשהנשמה נכנסת להיכל בודקים אותה: אם היא ראויה – היא ממשיכה לעלות; ואם אינה ראויה – משלחים אותה מיד אל שער הגיהינום לשנים עשר חודש, ונידונת שם עד שתסיים. ורק צדיק גמור, או מי שעברו עליו ייסורים שכיפרו עליו – נכנס וממשיך הלאה. שם נידון האדם אם הוא ראוי לגן עדן או לגיהינום.

תפילת ציבור ותפילת יחיד

כאן מבאר הרמ"ק את ההבדל שבין תפילת הציבור לתפילת היחיד, ושני כתובים באים כאחד:

- תפילת ציבור – "הן אל כביר לא ימאס" (איוב לו, ה) ו"ולא בזה את תפילתם" (תהילים קב, יח). אפילו יש בתוך המניין אדם אחד שאינו הגון או שלא כיוון – הקדוש ברוך הוא פוסח עליו ומעלה את תפילתו יחד עם כולם.
- תפילת יחיד – "פנה אל תפילת הערער" (שם). קשה לה לעלות לבדה.

וכשמגיעה תפילת הציבור אל פתח ההיכל מקבלים אותה מיד, והיא מתעכבת שם תחת יד הממונה עד שישלימו כל ישראל את תפילתם; ואז נמסרות כולן יחד ביד המלאך סנדלפו"ן, הקושר כתרים לקונו. ואין מקומו של סנדלפו"ן כאן: הרמ"ק עצמו מעיר שמקומו בהיכל השביעי, קודש הקודשים, מאחורי הפרוכת – אלא שמכאן נמסרות התפילות לידו.

ומכאן מקורו של דבר שכתב הרב חיד"א, ורבים תמהו מהיכן הביאו: מי שנאנס ואינו יכול להתפלל בציבור – מחמת חולי, נסיעה, טיפול רפואי וכיוצא בזה – ישתדל לכתחילה להתפלל את העמידה בשעה שהציבור מתפללים; ובין כך ובין כך, ישתדל מאוד להוריד דמעות בתפילתו. המקור הוא בדברי הרמ"ק ב"פרדס רימונים", שער כ"ד פרק א'.

כלל ההיכל: לא תיכנס לשם תפילה אלא אם כן הוריד המתפלל דמעות בתפילתו – ששערי דמעה לא ננעלו. ומי שבוכה על עוונותיו בשעת העמידה, ולא רק ביום הכיפורים אלא בכל יום – מוחלים לו ותפילתו עולה.

עולם הנשמות: דור־פרצופין וירידה לעולם

זהו עולם הנשמות, ושם השכינה הקדושה מולידה את הנשמות. אין נשמה שהיא זכר בלבד או נקבה בלבד: כל נשמה נבראת כאחת, חציה זכר וחציה נקבה, כדור־פרצופין – כאדם הראשון שנברא כך.

הנשמות שוכנות שם זמן מסוים, ומשם הן יורדות מגן עדן העליון לגן עדן התחתון, ושם הן יושבות תקופות שונות – יש ארבעים יום, יש שלושה חודשים, יש שישה, שבעה, תשעה, ויש אף שנים עשר חודש.

וכשהן יורדות לעולם הזה הן נפרדות: חצי הזכר יורד במקום אחד וחצי הנקבה במקום אחר. אין הכרח שייפגשו מיד, ואין הכרח שיהיו בני אותו גיל – אלא כל אחד לפי מזלו, לפי מעשיו ולפי מה שנגזר עליו, עד שמוצא את בת זוגו ונושא אותה ומקים בית בישראל; ואז מתייחדות הנשמות שוב למעלה.

סדן הברזל, שקילת המעשים והכרזת הזיווגים

קביעת הזיווג אינה דבר קל. בהיכל זה יש סדן גדול ופטיש ברזל כבד המכה עליו ומוציא ניצוצות אש – והניצוצות הללו הן הנשמות הנפגשות זו עם זו. ועל הורדת הנשמות ממונים אלף ושלוש מאות ריבוא אופנים, שהם שלושה עשר מיליון מלאכים, כולם אש.

להיכל ארבעה צדדים, ובכל צד פתח שעליו ממונים שנים עשר אלף מלאכים – ארבעים ושמונה אלף בסך הכול. שני תפקידים להם: לשקול במאזניים את ערך נשמת הזכר מול ערך נשמת הנקבה, שאין מזווגים לאדם אלא לפי מעשיו, ככתוב "כי לא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקים" (תהילים קכה, ג); ולאסוף את כל הדמעות שאדם מוריד בתפילתו ובבקשותיו ולהעלותן לפני הקדוש ברוך הוא.

וההיכל הזה גם קובעים לאדם מה הזיווג שלו בעולם הזה. יכול להיות שיש לו זיווג, בת זוג, אבל הוא עשה עוונות והפסיד אותה, ואז הוא חי בצער עם אישה שלא עושה את רצונו וזה הצער יהיה כפרת

עוונות. כל הזיווגים מכריזים בשמיים. גם אם לא לקח את בת זוגו, אבל היא קרובה אליו פחות או יותר, גם כן מכריזים עליהם שמה: מכריזים "בת פלוני לפלוני".

חומרת הגירושין

בצד מערב של ההיכל שוכנים שנים עשר אלף מלאכים מיוחדים, הבוכים ומורידים דמעות על כל אדם המגרש את אשתו הראשונה. וזהו שאמרו בגמרא: כל המגרש אשתו ראשונה – אפילו מזבח מוריד עליו דמעות (גיטין צ ע"ב). ודמעותיהם עולות עד לפני הקדוש ברוך הוא, והוא בעצמו מצטער ובוכה ואומר: "אי זה ספר כריתות אמכם אשר שילחתיה" (ישעיהו נ, א).

ומפני מה הבכי? מפני שבשעת החתונה בירכו שבע ברכות; וברגע שהזוג מתגרש – ואפילו לאחר חמישים שנה – נעשות אותן ברכות, ברכות לבטלה. לכן עניין הגירושין חמור מאוד.

(סיפר הרב על דיין מובחר מירושלים, שהשביעו אביו שלא יישב לעולם בדין של גירושין, וכשבא לפניו מקרה כזה – נמנע מלדון בו.)

ספר הזיכרון של הלומדים בלילה

כל מי שלומד תורה בלילה – בין שהתחיל מתחילת הלילה ובין שקם מחצות – ונשאר ער ברציפות עד עלות השחר, נרשם שמו בספר הזיכרון המיוחד של היכל לבנת הספיר, ונרשם בו בדיוק כמה לילות בשנה למד כך. ולימוד זה מחבר את שם הוי"ה עם שם אדנות, והוא ייחוד עליון.

ולפי אחד השיעורים, השם השולט בהיכל זה הוא שם י־ה.

ההיכל השני — היכל עצם השמיים

❖

ממונה	אורפניא"ל
תפקיד	משכן הרוגי בית דין והרוגי מלכות; דיוקנם על ה"פורפירא"
צבע	לבן טהור — "כעצם השמים לטוהר"
מיוחד בו	צדקיאל וכוס תנחומין; יופיא"ל שר התורה

מקומו והמלאך הממונה

הכניסה

להיכל זה היא בברכת "אל ברוך גדול דעה". המפקד העליון של ההיכל הוא המלאך אור פניא"ל – הוא המלאך שפגש יעקב אבינו כשעבר את פנואל – וכל מפתחות השערים שבהיכל מצויים בידו.

שלוש מחלקות של הרוגים

בהיכל זה שוכנות נשמותיהם של הרוגים משלושה סוגים, ולכל סוג מדור בפני עצמו, שאין מערבים ביניהם:

- הרוגי בית דין – מי שעברו עבירות בזמן שהייתה סנהדרין ונתחייבו באחת מארבע מיתות בית דין: סקילה, שריפה, הרג וחנק.
- הרוגי מלכות – מי שגזרה עליהם המלכות לעבור עבירות ולא הסכימו ונהרגו על קידוש השם, כרבי עקיבא וחבריו.
- הרוגי אומות העולם – יהודים שהרגום הגויים על היותם יהודים, או שהלכו להציל יהודים ונהרגו.

ארבע מיתות בית דין שלא בטלו

ומה נעשה היום, שאין לנו סנהדרין? אמרו בגמרא: אף על פי שארבע מיתות בית דין בטלו, דין ארבע מיתות בית דין לא בטל. מי שנתחייב סקילה – נופל עליו כותל או בית ונהרג; ומי שנתחייב חנק – טובע בים. ואין זה עונש בלבד אלא תיקון: שאין הנשמה יכולה להיכנס למקומה בגן עדן עד שתעבור תהליך זה.

סיפר הרב מעשה שאירע: מו"ר אביו, הרב סלמאן מוצפי זצ"ל, נסע לרמת השרון, ושמע שם על בחור כבן עשרים וארבע שהלך עם חבריו לים, טבע ולא חזר. קרא אביו לכל חבריו וגילה להם שאותו בחור היה גלגול של אישה שלא טבלה כדין, ובגלגול הקודם נתחייבה חנק; ובטביעתו בים נשלם התיקון וכיפר על עוונו. ובעקבות הדברים שבו כל אותם חברים בתשובה שלמה.

ה"פורפירא" — גלימת הקדוש ברוך הוא

המלאך אור פניא"ל נוטל את דמויותיהם של הנהרגים על ידי הגויים, חוקק אותן באש לוהטת, ומניחן על גלימתו המיוחדת של הקדוש ברוך הוא, הנקראת "פורפירא". והקדוש ברוך הוא מביט בהן בכל יום ובוכה עליהן. ועל כך נאמר: "פורה דרכתי לבדי ומעמים אין איש איתי... כי יום נקם בליבי ושנת גאולי באה" (ישעיהו סג, ג-ד) – וביום שיינקם דמם, תבוא הגאולה השלמה.

שני השערים הסתומים וכוס התנחומים

בהיכל שני שערים סתומים, ודרכם מראים להרוגי בית דין את גן עדן של הרוגי המלכות – איזה תענוגים יש להם, אילו מלאכים מלווים אותם, איזה כבוד והדר, וכמה מאירה נשמתם. והם נכווים ומתביישים ובוכים – ובושה זו עצמה היא כפרתם. ולאחר שנמחל עוונם, משקה אותם המלאך כוס של נחמה תחת כוס התרעלה.

ומכאן שיש מצווה להתפלל אף על נשמות הנידונות, ולתת צדקה וללמוד תורה לכפרתן – שיש בידינו כוח לסייע להן.

הלכה שהובאה בהקשר זה: הרואה לוויית מת עוברת ואינו מלווה אותה – הרי הוא בנידוי (מועד קטן כח). והיושב בביתו בקומה גבוהה ואינו יכול לרדת – יעמוד ויאמר פרק תהילים או שניים או שלושה, ויאמר לנפטר: "לך בשלום ותנוח ותעמוד לגורלך לקץ הימין"; ואם יכול, ייתן גם פרוטה לצדקה לעילוי נשמתו.

גווני הקשת וכוח התכלת

צבעי המקום שם הם לבן, אדום וירוק, ועליהם נאמר: "כמראה הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה הנוגה סביב – הוא מראה דמות כבוד ה', וארא ואפול על פניי" (יחזקאל א, כח). ושלושת הגוונים הם שלוש המידות: לבן – חסד, והוא הימין; אדום – דין, והוא השמאל; וירוק שהוא בין ירוק לתכלת – רחמים, והוא האמצע.

המלאך צדקיאל וטיהור הנשמה בנהר דינור

המלאך צדקיאל מכניע את הקליפות הבאות להפריע לנשמות, ונוטל את נשמת הנפטר ופושט ממנה את לבושה. ומהו אותו לבוש? המצוות והמעשים הטובים שעשה בעולם הזה, שנאמר "כי הלבישני בגדי ישע, מעיל צדקה יעטני" (ישעיהו סא, י).

ובכתוב אחר נאמר "וילבש צדקה כשריון" (ישעיהו נט, יז), ואמרו חכמים: מה שריון זה – קשקש ועוד קשקש מצטרפים לשריון שלם, אף צדקה – פרוטה ועוד פרוטה מצטרפות לחשבון גדול. וכן בתורה: כל מילה ומילה, כל תיבה ותיבה – קשקש בשריונו של אדם.

ואם מצא שהבגד מלוכלך מעט – מעבירו הלבנה בנהר דינור, שהוא נהר של אש, ומצחצח את הנשמה מכל לחלוחית וזוהמה של הנאות מיותרות בעולם הזה. ולאחר מכן מלביש אותה לבוש חדש של מחלצות – לבוש של העולם העליון – ונוטלה לראות את פני האדון ה׳ צבאות.

ומה הכוונה במי ש״זכה״? שקיבל שכל, וראה שקרבו ימיו, והרהר בתשובה ואמר וידוי בכוונה ובדמעות והתחרט – הוא הזוכה לטיהור הזה כראוי.

עונש המזלזל בתלמידי חכמים

בהיכל זה נידון ונענש – הן בעולם הזה והן בעולם הבא – כל מי שזלזל בתלמיד חכם ובלומדי תורה, ואפילו זלזל בליבו בלבד ולא בדיבור.

ונענש שם גם מי שמשתמש במי ששונה הלכות לצורכי חול – לומר ללומד תורה ״הבא לי כוס מים״ וכיוצא בזה – שנאמר במשנה ״ודאשתמש בתגא – חלף״ (אבות א, יג). ואין ההיתר אלא לרב הנעזר בתלמידו המשמשו, שהוא מלמדו תורה.

הנהגת הבן איש חי: לגאון הבן איש חי היה שמש זקן, עם הארץ גמור, שבקושי ידע לקרוא ולהתפלל – וכך נהג גם בנו אחריו. ומדוע? כדי שלא להשתמש במי ששונה הלכות. וסיפר הרב שכשהיה ילד הזהירו אביו שלא להעיר לאותו שמש הערות על תפילתו.

יופיא״ל שר התורה

בהיכל זה יושב שר התורה, המלאך יופיא״ל. הוא היה רבו של משה רבנו בעולם הזה – שהקדוש ברוך הוא לימד את משה תורה, וכשהיה למשה דקדוק פה ושם, היה מלאך זה חוזר עמו על הלימוד.

ומה תפקידו? שלושה דברים:

- הוא ממיין מי רשאי להיכנס להיכל ומי אינו רשאי.
- הוא מזכיר לפני הקדוש ברוך הוא לשלם גמול טוב למי שרודף אחרי תלמידי חכמים לשמוע תורה: ״ריבונו של עולם, תן שכר ליהודי הזה, הוא הולך לשיעור, הוא רץ לשמוע תורה״.
- הוא שומר על לומדי התורה מפני מלאכי חבלה, וכל החיצונים והמקטרגים – הקרויים ״נחשים״ – נכנעים מפניו ואינם יכולים להתקרב ללומד ולא לקטרג עליו כלל.

ומי שהיה יכול ללכת ללמוד ולא הלך, או שבמקום לפתוח ספר פטפט או עסק במסרונים – נדחה משם ומסתלק בבושת פנים.

שלוש מדרגות הנבואה

מהיכל זה משתלשלת הנבואה, והיא בשלוש מדרגות:

- המדרגה הפשוטה – נבואת מחזה כעין חלום, כדניאל וחבריו.
- מדרגה גבוהה יותר – שאר הנביאים, כשמואל, ישעיהו, ירמיהו ותרי עשר.
- המדרגה העליונה – משה רבנו לבדו, שנאמר ״ודיבר ה׳ אל משה פנים אל פנים״ (שמות לג, יא).

צעקת היולדת ובכי התינוק בברית

בהיכל זה מלאך הממונה על בתי היולדות. הוא אוסף את צעקותיה של היולדת היושבת על המשבר – שבעים קולות היא צועקת – ומעלה אותן למעלה. וכשיש חס ושלום מלחמה, צער או קטרוג על ישראל, הוא משמיע את הקולות הללו, ומיד הקדוש ברוך הוא מתמלא רחמים וקורע את גזר הדין.

ואין הלידה דבר שבטבע בלבד: עד שלא ייבקע ההיכל הזה בכוח אותן צעקות – אין היולדת יולדת.

ואותו מלאך ממונה גם על ברית המילה: בשעה שהתינוק צועק ובוכה הוא נוטל את בכיו, וכשיש זעם בשמיים הוא משמיע את הבכי ההוא, והקדוש ברוך הוא מתמלא רחמים ומגרש את המזיקים. והוא נוטל גם את דם הברית ומראה אותו למעלה, וכל המקטרגים בורחים – שלנו יש ברית קודש ולהם אין.

(ומכאן הזהיר הרב לבחור מוהל אומן וזריז, שלא להכאיב לתינוק יותר מן הצורך – שכבר דיברו חכמים על "צערא דינוקא".)

עוד בהיכל זה

- שם קובעים כמה בנים וכמה בנות יהיו לו לאדם, כמה בנים? כמה בנות?
- הצדיקים השוכנים שם מתחברים עם המלאכים ומקדשים את השם שלוש קדושות בכל יום, כנגד שלוש הקדושות שתיקנו לנו: קדושת שחרית, קדושת "ובא לציון" וקדושת מנחה. (וקדושת "יוצר" אינה נמנית עמהן, שהיא סיפור שירת המלאכים ולא קדושה שנתקנה לנו.)

ההיכל השלישי — היכל נוגה

❖

ממונה	מלכיא"ל (ועזריא"ל, קפציא"ל, פדא"ל בשאר הפתחים)
תפקיד	ההיכל הגורלי — כל פסקי הדין: חיים, מוות, חולי, עושר
צבע	אור — ללא גוון מתגלה כלל
מיוחד בו	הבל פיהם של תינוקות של בית רבן

שם ההיכל, מקומו ואופיו

"נוגה" פירושו אור. הכניסה אליו היא מתחילה מ"לאל ברוך נעימות יתנו...". הרקיע שבהיכל זה זך וטהור לגמרי, בלא שום גוון וצבע – שלא כהיכלות שלפניו. והכניסה אליו מותרת לבעלי עולם הבא בלבד.

המלאך הממונה הראשי עליו הוא מלכיאל, ולהיכל ארבעה פתחים.

כשמגיעות הנשמות הקדושות להיכל, מושח אותן מלכיאל בשמן מיוחד המגן עליהן שלא יפגעו מהאש כשהן מועלות על המזבח של מעלה.

ההיכל הגורלי — פסקי הדין של העולם

זהו ההיכל הגורלי ביותר. בו מרוכזים כל פסקי הדין והגזרות על בני האדם, ובכל רגע יוצאים משם דינים: מי יחיה ומי ימות, מי יחלה ומי יתרפא, מי יעשיר ומי יעני, מי ישלוט ומי ייפול. להיכל זה עולות כל הנשמות, לא עליכם, של תינוקות של בית רבן שנפטרו עד גיל 13. ויש להם רב ששמו גדיאל נער שמלמד אותם תורה ונותן להם שכר כמו לאנשים גדולים.

שם נידון בכל יום אם יחיה אדם, ובפרט חולה השוכב על ערש דווי – שם נידון מה יהיה עם חוליו, ואם צריך רפואה גוזרים עליו רפואה.

ושם נגזרות כל פקודות המלחמה שבעולם: אם תהיה מלחמה ומי ינצח, מי יילחם במי, איזה מלך או שליט יקום ואיזה ייפול. כל המלחמות מהיכל זה הן באות – ואין הדברים נחתכים בקבינט שלמטה אלא שם.

ארבעת הפתחים ושריהם

הצד	המלאך	מה נעשה בו
דרום	מלכיאל	רושם את כל פסקי בית הדין ופרטיהם: מי, מה, כמה ומתי — עד לגובה המסים והארנונה שעל האדם לשלם באותה שנה.
מזרח	עזריאל	ממונה על חיים ומוות, ואצלו רשומים כל מי שנגזרו להם חיים באותה שנה. שם שער הרחמים, ודרכו עולות התפילות.
צפון	קפציא"ל	אצלו רשומים אלה שיהיו חולים, פצועים, עניים, ונפטרים מתחת לגיל 20 ומכפרים על הדור.
מערב	פדיא"ל (לשון פדות)	שער הרפואה. מקבל את תפילות המלאכים ותפילות ישראל על החולים, ורושם אותם לרפואה אם עשו תשובה, תפילה וצדקה; וחותם לחיים את מי שכבר נגזר עליו למות.

השערים והחלונות המיוחדים

- שער השבת וראש חודש – סתום בכל ימות החול, ונפתח בשבת ובראש חודש בלבד. זה השער שהיה בבית המקדש כנגד בית המקדש העליון.
- חלון הנעילה – בחלקו העליון של ההיכל קבוע חלון קטן הסגור כל השנה, ואף בשבת ובראש חודש. הוא נפתח ביום הכיפורים לחצי שעה בלבד, בזמן תפילת נעילה שלפני השקיעה; ודרכו נכנסים רק מי שנכתבו לחיים באותה שנה.

"מליץ אחד מני אלף" — כיצד הופכים קטגור לסניגור

המלאך מלכיאל מקבל את גזרי הדין, מעכב אותם וממתין – מחפש מליץ יושר לאדם. שנאמר: "אם יש עליו מלאך מליץ אחד מני אלף להגיד לאדם ישרו, ויחוננו ויאמר פדעהו מרדת שחת" (איוב לג, כג-כד). ואמרו בגמרא: אפילו תשע מאות תשעים ותשעה מלאכים אומרים "ימות" ואחד אומר "יחיה" – ניצול (שבת לב ע"א).

וכיצד נהפך אחד מהם לסניגור? כשהאדם, בשעה שהוא חולה או בצרה, מקבל על עצמו ברצינות לתקן מעשה מסוים: היה רגיל לדבר בבית הכנסת – וקיבל שלא לדבר עוד; היה רגיל בלשון הרע – וקיבל להיזהר. באותו רגע נהפך המלאך המקטרג לסניגור ומציל אותו. וזה ביאור הצלתם של אנשים מגזר דין קשה.

עונש חטאי הפה — ארבעים יום

מי שהפר שבועה או נדר, או שהוציא קללה מפיו, או שניבל את פיו בדיבור מגונה – מנדים אותו בשמיים ארבעים יום, ואין תפילתו מתקבלת בכל אותם ימים. ובמשך ארבעים הימים תיקו פתוח למעלה, ודנים בו בכל יום מחדש אם לקבל את תפילתו. ואם שב בתשובה – עומדים המלאכים ומתירים אותו ומכריזים "וסר עוונך וחטאתך תכופר" (ישעיהו ו, ז).

ומכאן היסוד לעריכת התרת נדרים וקללות ארבעים יום קודם ראש השנה (בי"ט באב), ושוב ארבעים יום קודם יום הכיפורים (בערב ראש חודש אלול) – כדי שיתקבלו התפילות בימים הנוראים.

וחטאי הפה בוראים משחיתים המעכבים את מצוותיו ותפילותיו של אדם, והם נזכרים בפסוק "והוא רחום יכפר עוון ולא ישחית, והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו" (תהילים עח, לח) – עוון, משחית, אף וחמה. ולפיכך אומרים פסוק זה, שיש בו שלוש עשרה תיבות, שלוש פעמים (ערבית של חול), והם "טל" – ובו מגרשים את מלאכי החבלה.

"תא הרצים" — מי נשמר בשעת סכנה

בהיכל זה מלאכים הרצים להציל בעת סכנה או אזעקה את מי שנגזר עליו לחיות, והם קרויים "תא הרצים" – ואלו הרשומים שם:

- מי שהיה מעשרה הראשונים בבית הכנסת – בשחרית, במנחה, בערבית או בשיעור תורה. הוא נרשם בספר הזיכרונות, ומעלתו גדולה מאוד.
- מי שחשב לעשות מצווה ונאנס ולא הצליח – נרשם לו כאילו עשאה.
- מי שגמל חסד של אמת עם המתים, וטיפל במת מצווה שאין לו מי שיטפל בו – תמונתו נחקקת ומצוירת בגן עדן.
- מי שכבש את יצרו ועצר את עצמו מעבירה ברגע האחרון.
- מי שדואג לחולים.
- מי שלמד תורה או גידל את בניו לתלמוד תורה.

הבל פיהם של תינוקות של בית רבן

בהיכל זה ממונים שנים עשר אלף מפקדים, ולכל אחד מהם שנים עשר אלף מלאכים תחתיו – מאה ארבעים וארבעה מיליון בסך הכול. וכל תפקידם לאסוף ולשמור את הבל פיהם הטהור של תינוקות של בית רבן הלומדים תורה עד גיל שלוש עשרה, בקריאה, במשנה ובגמרא. והבל פה קדוש זה עולה למעלה, שומר על העולם שלא ייחרב, ומבטל את הגזרות ואת העצות הרעות שהגויים מתייעצים עלינו. תינוקות של בית רבן-תשב"ר- תינוקות של בית רבן גזרות רעות מבטלות.

ובהיכל זה שוכנות גם נשמותיהם של תינוקות של בית רבן שנפטרו עד גיל שלוש עשרה, ורב גדיאל נער יושב עמם ומלמדם תורה, ונותן להם שכר כשכר הגדולים. (מעשה רב גדיאל נער מובא בהרחבה בחלק הרביעי.)

אזהרה חמורה נאמרה כאן: המוציא את בנו מתלמוד תורה לעבודה או ללימודים אחרים – מקללים אותו, ומאבד את חלקו לעולם הבא.

סגולת ההיריון בכ"ב אותיות

הנשמות שבהיכל מאירות בכ"ב האותיות שבהן נברא העולם. ודוד המלך – שלא היו לו חיים משלו, וקיבל שבעים שנה במתנה מאדם הראשון – התפלל תמיד "עשה עמי אות לטובה" (תהילים פו, יז), ו"טובה" בגימטרייה כ"ב, כמניין אותיות התורה.

וכותב הזוהר שההיריון בא לעולם רק על ידי כ"ב האותיות, ובלעדיהן אין נשמה ואין היריון. ומכאן הסגולה שכתב רבנו יוסף חיים, הבן איש חי: יאמר את אותיות הא"ב, מאל"ף ועד תי"ו, כ"ב פעמים, ואחריהן את הפסוק "עשה עמי אות לטובה" כ"ב פעמים. ויהיה היריון בעזרת השם.

ההיכל הרביעי — היכל הזכות

❖

ממונה	המאור זכותא"ל
תפקיד	דין בזכות בלבד; שולחנות שבת; שכר לומדי תורה
צבע	—
מיוחד בו	ל"ב יתדות, כנגד קובעי עתים לתורה

שם ההיכל ואופיו

התחנה הרביעית נקראת ״היכל הזכות״, והשם השולט בו הוא שם זכותיאל. זהו היכל מפחיד מאוד, ששם דנים בזכות בלבד. אי אפשר לבקש שם ״תן לי על החשבון״ או ״הלוואה בהקפה״ – הכלל הוא אחד: תביא זכויות, תקבל. ויש בו גם אש שורפת.

מעבר הנפטר ונהר דינור

היכל זה משמש תחנת מעבר לנפטר. אם יש בידו זכות – הוא עובר את ההיכל והולך לגן עדן; ואם אין בידו זכות – משלחים אותו לגיהינום ונידון שם כפי שנפסק לו, ואחר כך יוצא ובא לגן עדן.

ושם נהר דינור. הנכנס עובר בנהר של אש, והנשמה מצתחתחת ממה שדבק בה. ואומר הזוהר שכמעט אין אדם שאינו נידון בנהר דינור, שהרי כל אדם נהנה בעולם הזה הנאות מסוימות – באכילה, בשתייה ובטיולים.

סנהדרין של מלאכים

בהיכל יושבת סנהדרין של מלאכים, ובידיהם דיוקנו וציורו של כל אדם ואדם שבעולם. ולא סנהדרין אחת אלא שלושה אגפים: שבעים ושניים מלאכים מימין, שבעים ושניים משמאל, ושבעים ושניים באמצע – הימין כנגד החסד, השמאל כנגד הדין, והאמצע מתווך ביניהם. ועל כל אגף ממונה נשיא.

ושם נגזר מי יהיה גיבור ומי חלש, מי יעשיר ומי יעני, ומי יזכה לרפואה. וכל גזר דין מכריזים אותו בשמיים ארבעים יום מראש, וכולם יודעים מי יעלה ומי ייפול.

ואפילו העופות מרגישים בהכרזות אלו. ולכן היה רבנו האר"י ז"ל מביט בעופות ובתנועת כנפיהם ויודע מהם גזרי הדין, שנאמר: "כי עוף השמיים יוליך את הקול, ובעל הכנפיים יגיד דבר" (קהלת י, כ).

עיכוב הבקשות ארבעים יום

כל בקשה העולה להיכל זה מתעכבת בו ארבעים יום, כדי לבחון את מעשיו של המבקש – אם מעשיו טובים ואם לאו; ולאחר ארבעים יום מחליטים אם לקבל את הבקשה. ומכאן גם היסוד לעריכת התרת נדרים ארבעים יום קודם ראש השנה וארבעים יום קודם יום הכיפורים.

דין החולים

שם נידון החולה אם יקום מחוליו. ואמרו חכמים, שכיוון שעלה אדם למיטתו אומרים לו למעלה: הבא זכות והיפטר – תצא אל החופשי. ומשם באה הרפואה לחולים.

גזרת "בני, חיי ומזוני"

שם נגזרים על האדם שלושת הדברים שאמרו עליהם חכמים: "בני, חיי ומזוני – לאו בזכותא תליא מילתא אלא במזלא תליא מילתא" (מועד קטן כח ע"א). כמה בנים יהיו לו ואם יתקיימו, כמה שנים יחיה ובאיזה אופן יחיה, וכמה תהיה פרנסתו בכל יום, בכל חודש ובכל שנה.

ודברים אלו נקבעים במקום גבוה מאוד – במזל העליון – ומשם הם יורדים דרך היכל זה למי שזכה.

שולחנות השבת

בהיכל זה מברכים את שולחנות השבת. אדם עושה סעודת ליל שבת – יורד מלאך ומצלם בשידור חי את השולחן כולו: כיצד הוא מסודר, אם המפה ישרה ונקייה, מה הצלחות והמאכלים שעליו, ומי הם המסובים סביבו. וכן בסעודת שחרית וכן בסעודה שלישית. הקדוש ברוך הוא וכל המלאכים מברכים את כל המסובים בשולחן בכל הברכות.

ומכאן מובן מה שכתבו הפוסקים בעניין סעודה שלישית: לא יאכל אדם סנדוויץ' בדרך אגב, אלא יניח צלחת, מגש ומזלג ויסב כראוי – כאילו הוא יושב לפני המלך; שהרי למעלה רואים ומצלמים.

ל"ב מלאכים לעוסקים בתורה

על כל מי שעוסק בתורה ממונים ל"ב – שלושים ושניים – מלאכים, השומרים עליו ונלחמים עליו למעלה. ובתנאי אחד: שילמד גם ביום וגם בלילה, ולו חצי שעה ביום וחצי שעה בלילה, לקיים "והגית בו יומם ולילה" (יהושע א, ח). אין הכוונה שיישב כל היום – יכול הוא לצאת לעבודתו – אלא שיקבע עתים בשני הזמנים.

ומדוע דווקא שלושים ושניים? כנגד ל"ב נתיבות חכמה, וכנגד האותיות שבהן מתחילה התורה ומסתיימת: בי"ת של "בראשית" ולמ"ד של "ישראל".

ומי שהיה יכול לעסוק בתורה ולא עסק – מענישים אותו שם. ולכן אין לאדם לבזבז אפילו רגע אחד מחייו בדברים בטלים.

גן עדן של תינוקות שנפטרו בעריסה

ובאותו היכל שוכנות נשמותיהם של תינוקות שנפטרו בקטנותם ממש, בעריסה – יש להם גן עדן משלהם שם בהיכל הזכות. (ולהבדיל מהם, תינוקות של בית רבן שכבר למדו תורה עד גיל שלוש עשרה – מקומם בהיכל נוגה, אצל רב גדיאל נער.)

ההיכל החמישי — היכל אהבה וחסד

❖

ממונה	סניגורי"ה, ורוח סורי"ה בעל המפתחות
תפקיד	שומר ישראל; אוצר הנשמות העתידות
צבע	לבן, שחור, ירוק ואדום
מיוחד בו	משם שומר משה רבנו מרעב ומשוד

שם ההיכל ומשמעותו

שמו של כל היכל מורה על פעולתו. "היכל אהבה חסד" – כל אהבתנו לקדוש ברוך הוא עולה לשם, ואהבת ה' אלינו יורדת משם כפל כפליים. וזהו ההיכל שנכנס אליו אדם האוהב את הקדוש ברוך הוא ומכוון בתפילתו; וכן מי שעובד את ה' מתוך שמחה ושמח בכל מצווה שהוא עושה – דמותו נרשמת בהיכל.

וכדי לזכות לכך צריך לרכוש אהבת ה', וללמוד הרבה בעניין זה.

ושם ההיכל הזה – "אל שד"י", ועליו אמר יעקב אבינו: "אל שדי נראה אליי בלוז בארץ כנען ויברך אותי" (בראשית מח, ג). ובאותו היכל שומר משה רבנו על האדם מרעב ומשוד – שלא תחסר לו פרנסה ושלא יבואו עליו מחבלים. וכשיבוא המשיח, יעורר את ההיכל הזה למעלה, וכנגדו יש היכל תחתון למטה כדוגמתו ממש; ואז ישמור שם "אל שד"י" על הצדיקים ועל הטובים שבארץ ישראל, וירפא את כל הסובלים מחוליים.

המלאך הממונה — "שומר ישראל"

ממונה על ההיכל מלאך שתפקידו סניגור

– ובפרדס רימונים שמו סניגורי"ה – והוא עומד ללמד סניגוריה על ישראל, שלא ישלוט עליהם צד שמאל. ובאותו היכל גוונים הנקראים לבן, שחור, ירוק ואדום, וארבעתם נכללים ברוח אחת ששמה סורי"ה, שר כל החיילות; בידו כל המפתחות וכל האוצרות – אין מפתח ואין אוצר שאינו בידו.

אומר רבי שמעון בר יוחאי: כל רזיו וסתריו של ריבון העולמים מצויים בידו, והוא נקרא שם "שומר ישראל", והוא שומר על נתיבות תפילותיהם של ישראל.

ומפני מה נצרך לכך? מפני שהעוונות גורמים שהמזיקים עומדים בדרך ומעכבים את עליית התפילה. והוא מכיר את כל הנתיבים ואת דרכי העקיפין, ויודע להעלות את התפילות בדרכים שאין המזיקים מצויים בהן ואינם יודעים עליהן.

סתרי האותיות — במה עוסקים שם

כל סתרי התורה והסודות הנעלמים שבכל אות ואות שבתורה – שם הם בידו. וכדי לסבר את האוזן ולהבין מהם "סתרי תורה" ובמה עוסקים שם הצדיקים, הביא הרב את דברי הרב "ראשית חכמה" בשם הרמ"ק:

באות א' יש יו"ד למעלה, יו"ד למטה וי"ו באמצע, שגימטרייתם יחד עשרים ושש, כמניין שם הוי"ה, והוא סימן לאחדותו של הקדוש ברוך הוא. ואותה יו"ד עליונה – בקוציה בלבד תלויים מאה אלף עולמות עליונים. צא וחשוב כמה תלוי ביו"ד כולה, וכמה בשאר חלקי האות. ומכאן, שבכל אות ואות שאדם מוציא מפיו צריך להיזהר.

הדקדוק בקריאת שמע ובתפילה

ולכן צריך לדקדק מאוד בתפילה ובלימוד תורה. הטור, ואחריו מרן הבית יוסף (אורח חיים סימן ס"ב) ושאר הפוסקים, הביאו מן הגמרא כמה צריך להיזהר בקריאת שמע להבדיל בין אות לאות, ובייחוד באותיות דומות הסמוכות זו לזו – כגון "ושמתם את", "על לבבכם" (שני למ"דים ושני בי"תים). ושישים אותיות כאלה יש בקריאת שמע, והן "שישים גיבורים" השומרים על האדם למעלה.

ואמרו בגמרא: כל המדקדק בקריאת שמע – מצננים לו גיהינום (ברכות טו ע"ב). ומידה כנגד מידה: כשם שהוא מצנן את עצמו וקורא במתינות, אות באות כראוי – כך עושים לו למעלה.

וחידש שם מרן הבית יוסף דבר פלא: שאין הדבר בקריאת שמע בלבד אלא אף בתפילה ובברכות. לא יבלע אדם את המילים, אלא יאמר מילה במילה ותיבה בתיבה במילואה; ואם ממהר – יאמר במהירות, אך ברור ונעים.

ומדוע דיברה הגמרא דווקא בקריאת שמע? מפני שבזמנם לא היו סידורים בידי כל אדם, ורוב הציבור היו שומעים את התפילה מפי החזן ויוצאים בה – והחזן היה בקי ומיומן, לא כבזמננו – ורק את קריאת שמע היה כל אחד קורא בעצמו. אבל היום, שכל אחד מתפלל לעצמו ומברך ברכות השחר לעצמו, צריך כל אחד להיזהר לבטא את המילים נכון ולחתוך את האותיות כהוגן, שלא תיחסרנה אותיות.

ארבעת עמודי חיות הקודש והאופנים

המלאך "ישומר ישראל", ממונה להאיר על הארץ, ומחלקו יוצאים ארבעה עמודי חיות הקודש: רפאל, אוריאל, מיכאל וגבריאל. ויש שם שני זוגות אופנים, שנאמר "כאשר יהיה האופן בתוך האופן" (יחזקאל א, טז) – אופן בתוך אופן. ושרי מעלה שם הם שרפים, שכל המתקרב אליהם נשרף, ואין אדם יכול לקרב לשם.

הערה: הכוכבים אינם העולמות שאנו עוסקים בהם

הכוכבים הם עולמות. כל כוכב הוא עולם, וכן כתב בפרקי דרבי אליעזר. אלא שאין אלו העולמות שמדובר בהם כאן: הכוכבים הם עולמות תחתונים שבעולם העשייה, ואילו האוצרות שאנו עוסקים בהם אינם נראים לעין והם למעלה למעלה. יש שמיים ויש שמי השמיים, ובשמי השמיים אין סוף למרחקים. ואף שהמדענים מדברים על מרחקים של מיליוני שנות אור – והם צודקים, המרחקים אדירים – הכול נעשה ברגע אחד.

אוצר הנשמות העתידות לבוא

בהיכל זה שוכן אוצר כל הנשמות העתידות לבוא לעולם ועדיין לא נולדו. בשעת חטא אדם הראשון נתקלקל חלק מן הנשמות, וחלק פרחו ממנו; ועוד היה עתיד להוליד בנים ובני בנים בלא חטא עץ הדעת – ונעצר הדבר.

וכשיבוא המשיח יבואו נשמות חדשות שלא היו מעולם בעולם, ומשם הן באות. ואמרו: "עתידה אישה שתלד בכל יום" (שבת ל ע"ב). ואמרו רבותינו: "אין בן דוד בא עד שיכלו כל נשמות שבגוף" (יבמות סב ע"א) – והוא אותו אוצר נשמות שבהיכל זה.

אין מקום לפחד

ומכאן, אמר הרב, צריך להתעודד. אנשים קוראים בעיתונים ושומעים פרשנים המפחידים את הציבור, ואין בידם ידיעה. יראתנו צריכה להיות מאימת הדין בלבד: בכל יום יחשוב אדם מי יודע מה יהיה מחר ויתפלל לשמיים – אבל בטוחים אנו בה' יתברך, כמו שאנו אומרים בראש השנה: "בחסדיך אנחנו בטוחים, תיכון תפילתנו קטורת לפניך כריח ניחוחים". ואם כן – אין לפחד.

הכפלת שכר המצוות לקראת השבת

כמה מלאכים יש באותו היכל? "אלף אלפי אלפים" ו"ריבי רבבות" – ואומר הזוהר שאין להם מספר.

והקשה הרב "תורת חכם" – הוא רבנו חיים די לה רוזה זצ"ל, חברו של הרש"ש: הרי הזוהר עצמו נוקב במספר, ואיך אמר שאין מספר? ותירץ: כמה מלאכים/מחנות כאלה יש – אין אנו יודעים ואי אפשר לספור; אבל אם תיטול אחד מהם, אותו אחד מכפיל את עצמו במאה ושבעים מיליון עולמות בשבת.

וכך כותב "תורת חכם": כל מצווה שאדם עושה וכל לימוד תורה שהוא לומד – עולים למעלה לעולם העליון ונכפלים; והכפלתם עולה והולכת לקראת השבת:

נמצא שהנותן פרוטה אחת לצדקה – נעשית לו כמאה ושבעים מיליון פרוטות.

הזמן	שיעור ההכפלה
ביום חול	פי עשרה
בערבית של ליל שבת	פי מאה
בשחרית של שבת	פי אלף
במוסף של שבת	פי רבבה (עשרת אלפים)
במנחה של שבת	פי י"ז אלף ריבוא – שהם מאה ושבעים מיליון

אילנות הגפנים והרימונים

ומה הם אותם מלאכים/מחנות שאין להם מספר? אילנות של גפנים, כולם של הצדיקים – כעין שראה שר המשקים: "ובגפן שלושה שריגים" (בראשית מ, י); וכן רימונים, שעליהם רמז שלמה המלך בשיר השירים.

ומה תפקידם? כולם מעוררים את אהבת ה' יתברך לישראל, והוא מוציא מגנזיו אלפי אלפים טובות ורחמים. ומכאן שאין מקום לדאגה: יש מנהיג לעולם, והוא שולח טובות, רחמים וחסדים.

והם מעלים למעלה את כל הצדקות שישראל עושים, ואת מסירות הנפש שלהם. ואפילו מי שאינו מאמין ומוסר את נפשו למען יהודי – הקדוש ברוך הוא אוהב זאת, ומסירות נפש זו עולה למעלה ופועלת פעולות נשגבות שאין אנו מבינים אותן.

נשמות הרוגי קידוש השם

שם שוכנות כל נשמותיהם של אלה שנהרגו על קידוש השם לאורך הדורות – ובכללם נשים, ילדים ותינוקות – ובראשם יושב רבי עקיבא בן יוסף, מנחם אותם ומלמדם תורה. ורק נשמות אלו נכנסות לשם, ואחרות אינן נכנסות. והן נכנסות ישירות, בלא לעבור בנהר דינור.

וכרבי עקיבא, שאמר בשעת מיתתו על הפסוק "ואהבת את ה' אלוהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך" (דברים ו, ה) – "בכל נפשך", אפילו נוטל את נפשך. אמרו לו תלמידיו: עד כאן? אמר להם: כל ימיי הייתי מצטער על פסוק זה, מתי יבוא לידי ואקיימנו – ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו? ולכן היה מחייך בשעה שהרומאים נוטלים את נשמתו ביום הכיפורים.

שער השבת — סילוק הרוגז והדאגה

בשעת כניסת השבת פותח הקדוש ברוך הוא את שער ההיכל הזה, ותפקידם של המלאכים שם לסלק מישראל כל רוגז, כל דאגה וכל עצבות – ואף לסלק את הדין השורר בגיהינום.

ואמר הרב: ראה מה שקורה ביום שישי. הפחידו את עם ישראל והיו אנשים בפחד; נכנסה שבת – וכולם נרגעו וחזרו לבתיהם. ומאין הרוגע הזה? מן ההיכל הזה. ולכן יש להודות לשם יתברך על כך.

ההיכל השישי — היכל הרצון

❖

ממונה	רזיא"ל (ומיכאל, גבריאל, רפאל, אוריאל־נוריאל בפתחיו)
תפקיד	עת רצון לכל תפילה; גזרת הטיפה קודם לידה
צבע	–
מיוחד בו	נשמת משה רבנו; "גינת אגוז"

שם ההיכל ומשמעותו

ההיכל השישי, שהוא לפני האחרון, נקרא "היכל הרצון", והוא כנגד ספירת התפארת. ומהו "רצון"? כנגד הכעס וכנגד הרוגז: רצון וטובה לכל בקשה ובקשה. ולכן מבקשים "שעת רצון", כמו שאנו אומרים במנחה של שבת: "ואני תפילתי לך ה' עת רצון, אלוהים ברוב חסדך ענני באמת ישעך" (תהילים סט, יד). וכל בקשה מצויה בהיכל זה.

המלאך הממונה הראשי עליו ועל כל פתחיו הוא המלאך רזיאל.

נשמת משה רבנו

לשם עלתה נשמתו של משה רבנו, והוא לבדו שם. ולכן נפטר משה בנשיקה, שנאמר: "וימת שם משה עבד ה'... על פי ה'" (דברים לד, ה) – שהקדוש ברוך הוא כביכול נתן פיו על פיו של משה, נשקו ונטל את נשמתו, ונתחברה נשמתו עם הקדוש ברוך הוא בעצמו.

שישה פתחים וסודות התורה

בהיכל זה שישה פתחים: ארבע רוחות השמיים, מעלה ומטה. ובפתחים אלו גנוזים כל האורות שבעולם, וכל סודות התורה העתידים להתגלות בבוא המשיח – מהיכל הרצון הם באים.

עשרה הרוגי מלכות ו"גינת אגוז"

נוסף על משה רבנו, השוכן שם במקום מיוחד, שוכנות שם נשמותיהם של עשרה הרוגי מלכות – כרבי עקיבא וחבריו. והם עוברים שם בלא נהר דינור, בעוד שכל שאר הנשמות מוכרחות לחצות את נהר האש. והמקום שהם שוכנים בו נקרא "גינת אגוז", שנאמר: "אל גינת אגוז ירדתי לראות באיבי הנחל, לראות הפרחה הגפן, הנצו הרימונים" (שיר השירים ו, יא).

ומדוע דווקא הם? מפני שמסרו את עצמם על קדושת שמו יתברך ולא רצו להפסיק מללמד תורה לישראל, בשעה שגזרו הרומאים שלא ילמדו תורה.

מיכאל ופתח הסניגוריה

הראשון שברשימת המלאכים שבהיכל הוא מיכאל, האפוטרופוס של ישראל, הממונה לתבוע את דינם ולומר עליהם דברי סניגוריה תמיד. (ואין הכוונה שאנו זקוקים לסניגור – סניגורנו הוא הקדוש ברוך הוא בעצמו.)

ויש שם פתח שהסניגוריה עולה בו תמיד. פתח זה נסגר רק רגע אחד מיום שנברא העולם – בשעת חורבן בית המקדש. שכן נכנסו הגויים להיכל, ואילו היה הפתח פתוח היו יכולים לעלות; ומרוב רחמיו סגר הבורא את הפתח. באותה שעה לא עלו תפילותינו – ובינתיים נחרב הבית והייתה בו כפרה לישראל. ועל כך נאמר: "השיב אחור ימינו מפני אויב" (איכה ב, ג).

גבריאל, ההיריון והגזרה על הטיפה

גבריאל עומד באותו פתח, והוא הממונה על ההיריון. כמובא בזוהר בהקדמת בראשית (דף י"ב), וכן בגמרא (נידה טז ע"ב): בשעה שעומד ולד להיווצר, נוטל גבריאל את הנשמה ומביאה לפני הקדוש ברוך הוא, והקדוש ברוך הוא גוזר עליה – חכם או טיפש, עשיר או עני, גיבור או חלש; אבל צדיק ורשע – אינו גוזר.

ומהיכל זה משתלשלים כוחות ההיריון של כל אישה ואישה, ולכן צריך שתעלה התפילה על כך לשם.

והקשה רבי שמעון עצמו: הרי שמו של מלאך ההיריון "לילה", שנאמר "והלילה אמר הורה גבר" (איוב ג, ג) – ואיך אמרת גבריאל? והוא עצמו תירץ: אחד הוא. שמו גבריאל, ובלילה קוראים לו "לילה", לפי שהוא שולט בלילה.

רפאל, אוריאל־נוריאל וארבעת היסודות

בצד מזרח עומד המלאך רפאל, שר הרפואה, והוא מזכיר וקורא את שמות החולים לפני הקדוש ברוך הוא.

ובצד מערב עומד אוריאל, ושמו גם נוריאל: ביום, בשעה שיש אור – אוריאל; ובלילה מתחלף שמו לנוריאל. הוא שולט בחודש סיוון, שאז באה רפואה לעולם, ובידו שס"ה ריבוא מחנות של מלאכים, כמניין ימות השנה. ואור היום הראשון של הבריאה גנוז שם.

ועוד: ביום שני יש שם אש אדומה, והיא אש המזבח. וארבעת היסודות מסורים לארבעה מלאכים:

היסוד	המלאך הממונה
אש	גבריאל
רוח	רפאל
עפר	אוריאל
מים	מיכאל

אלה הם הארבעה, וכל ההיכלות נכללים בו.

בדיקת התפילות וחומת הברזל

כל תפילותינו עולות לשם ונבדקות אחת אחת: אם תפילת יחיד או תפילת ציבור, אם כיוון בה או לא כיוון בה – הכול נבדק בדקדוק. וכל בקשה שאדם מבקש נידונית שם: אם תתקבל ואם לא. ולפעמים נענים לבקשה אך מעכבים אותה זמן־מה, מפני שהאדם עדיין אינו ראוי; ויש בקשה שמתמלאת רק לאחר שנה, שנתיים ואף עשר שנים – אי אפשר לדעת.

ודבר מבהיל מאוד יש כאן: העוונות בונים חומת ברזל המפסקת בין האדם לבין הבורא יתברך שמו. אדם אוכל ושותה, שוכח את הקדוש ברוך הוא, מתבטל מן התורה ואינו עוסק בה – ובעוונותיו נעשית אותה חומה, וממילא אין תפילתו נשמעת: צועק וצועק ואינו נענה.

ומה התיקון? אם יש צדיק בדור, יכול הוא בתפילתו ובבקשתו לעשות חלון באותה חומה, ודרך החלון עולה התפילה. ואם גברו העוונות מאוד עד שאינו מצליח לעשות חלון – עושה לפחות חרכים, סדק צר של הצצה: אין רואים דרכו כדרך חלון, אבל מציצים. ועל זה אמר הזוהר: "משגיח מן החלונות, מציץ מן החרכים" (שיר השירים ב, ט). והכול לפי מצב הדור ולפי רוב המעשים.

ההיכל השביעי — היכל קודש הקודשים

❖

ממונה	סנדלפו"ן
תפקיד	קושר כתרים מכל תפילות ישראל
צבע	אין ציור ואין גוון — נעלם ומתעלה
מיוחד בו	מחובר לעולם האצילות; שם נשמות חדשות

הכניסה: "אדני שפתי תפתח"

ההיכל השביעי, קודש הקודשים דבריאה, הוא הגבוה מכולם. מתחילים להיכנס אליו לקראת סוף ב"תהילות לאל עליון גואלם", ונכנסים אליו ממש בשעת תפילת העמידה של שחרית, באמירת "אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך" (תהילים נא, יז).

ומדוע נזכר שם אדנות דווקא, ולא שם הוי"ה שהוא רחמים? לפי ש"אדני" בגימטרייה שישים וחמש, והוא בדיוק מניין "היכל" – ובאמירתו נפתח ההיכל השביעי. ולכן אנו עומדים באותה שעה, לאחר שעד כאן ישבנו.

מדוע "קודש הקודשים"

עשר ספירות הן, ושישה היכלות קדמו להיכל זה. ההיכל הראשון, לבנת הספיר, תפס שתי ספירות – "לבנת" כנגד המלכות ו"ספיר" כנגד היסוד; וחמשת ההיכלות שאחריו נטלו ספירה אחת כל אחד. הרי שבע ספירות בשישה היכלות. נשארו שלוש: "קודש" – הכתר, "קודשים" – חכמה ובינה. וזו בחינת הראש: הכתר של החכמה והבינה. ולכן נקרא היכל זה "קודש הקודשים", והוא כפול ומשולש ועליון מכולם.

מה יש בהיכל

בהיכל זה אין שום צער, והכול נעלם, סתום וחתום, ואי אפשר לתארו – לא ציור ולא צורה ולא גוון – מפני שהוא מחובר לאצילות. רבי שמעון בר יוחאי לא רצה לגלות את שבתוכו, ואמר רק זאת: הוא ההיכל המחבר את כל ההיכלות זה לזה, והוא המחבר את העולמות עם עולם האצילות, שחלקו כבר שייך לאצילות – והוא גם בעולם הבריאה וגם בעולם האצילות.

ומשל לשרשרת: חוליה ועוד חוליה, והחוליה העליונה חציה כבר למעלה וחציה אצלך. כך היכל זה – חלקו בעולם הבריאה וחלקו בעולם האצילות. ונמצא שנכנסים אליו מן הבריאה, ונכנסים בו אל האצילות.

והרמ"ק כתב: לא יכולתי לכתוב עוד דברים, שהכול שם סתום וחתום ואי אפשר לגלות שום מילה ושום דבר.

הפרוכת

בהיכל זה פרוכת, כדוגמת הפרוכת שהייתה בבית המקדש, שנאמר: "והבדילה הפרוכת לכם בין הקודש ובין קודש הקודשים" (שמות כו, לג). ושתי פרוכות היו, והכהן הגדול היה עובר ביום הכיפורים ביניהן, ופניו אל ההיכל ואחוריו אל העם; וכשיצא – יצא באותה דרך, פניו אל ההיכל, ורק אחר כך פנה אל הציבור.

סנדלפו"ן וקשירת הכתר

וכל תפילותיהם של ישראל, המתפללים בכל העולם, נעשות שם קשרים ועטרות לשם יתברך. והמלאך סנדלפו"ן – חברו של מטטרו"ן – נוטל את כלל התפילות, עושה מהן כתר, ומניחו על ראשו של מלך מלכי המלכים, והוא מעלה את כל התפילות וחותם אותן.

ובאותו רגע שהוא קושר את הכתר – מזדעזעים כל העולמות, וכל שבעת ההיכלות שהזכרנו צועקים ברטט ובחרדה: "ברוך כבוד ה' ממקומו" (יחזקאל ג, יב) – שאינם יודעים היכן הוא, ולכן מברכים אותו "ממקומו".

זמני התפילה בעולם ושעון גן עדן

שאל הרמ"ע מפאנו: הרי שעת שחרית אינה שווה בכל העולם – שחרית שלנו אינה כשחרית של אירופה, ולא כשל אמריקה, ולא כשל אוסטרליה. כיצד אפוא נעשה הכתר ועולות כל התפילות כאחת?

ותשובתו: "ואתה קדוש יושב תהילות ישראל" (תהילים כב, ד) – הקדוש ברוך הוא יושב ומצפה עד שתסיים בית הכנסת האחרונה שבעולם את תפילתה. הוא יודע בדיוק את המקומות ואת השעות, ומתי נגמרת תפילת שחרית האחרונה – ואז הוא מעלה את כל התפילות ומקבלן. וכן בשחרית, וכן במנחה, וכן בערבית: נכנסות כולן יחד, ואז נסגר השער, ומתחילות תפילות אחרות.

ובגן עדן – כתב הרש"ש שהסדר שם לפי שעון ירושלים.

וכלל נקוט: תפילת אדם היא לפי מקומו באותה שעה. הנוסע ממקום למקום ורואה בדרך זריחה או שקיעה – הולך אחר המקום שהוא נמצא בו באותו רגע, לא אחר מקום צאתו ולא אחר מקום הגיעו.

ויש תפילות שנושרות בדרך ואינן מגיעות: או שלא התפללו אותן בזמנן, או שלא כיוונו בהן, או שהמתפלל לא שב בתשובה והמשיך במעשיו הרעים ולא התחרט.

נשמות מעולם האצילות ונשמת המשיח

בהיכל זה נשמות חדשות שעדיין לא באו לעולם – אותן נשמות שאדם הראשון היה עתיד להוליד, ולא נגע בהן ולא נפגמו כלל, והן מעולם האצילות. וביניהן נשמת המשיח.

ומעולם האצילות לא זכו אלא יחידים:

המדרגה	מי זכה בה
נפש דאצילות	נדב ואביהוא; ואחר כך נטלה פנחס בן אלעזר
רוח דאצילות	חנוך תחילה – "ויתהלך חנוך את האלוהים ואיננו כי לקח אותו אלוהים" (בראשית ה, כד); ואחריו יוסף הצדיק, בשעה שעמד כנגד יצרו

המדרגה	מי זכה בה
נשמה דאצילות	משה רבנו
חיה ויחידה דאצילות	מלך המשיח, לעתיד לבוא

ועליו נאמר: "ונחה עליו רוח ה', רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה, רוח דעת ויראת ה'" (ישעיהו יא, ב). והוא יפתח את השער הזה, וכל הנשמות העתידות לבוא – יבואו מיד.

דברי רב נטרונאי גאון ורב נחשון גאון

לאחר שכתב הרמ"ק שאין בידו לגלות עוד, הביא את דברי רב נטרונאי גאון ורב נחשון גאון, וזה סדרם:

ההיכל	מה שכתבו הגאונים
הראשון – לבנת הספיר	שם עולות שלוש תפילותיהם של ישראל בכל יום. ועוד: עתיד הקדוש ברוך הוא לקבץ משם את גלויות ישראל.
השני	קיבוץ הגלויות.
השלישי	שם נשמות תינוקות של בית רבן, מיום היוולדם ועד גיל שלוש עשרה, והם לומדים תורה מפי הקדוש ברוך הוא בכל יום. והשכינה מחבקת אותם ומקריבה אותם על המזבח של מעלה, והם מכפרים על עוונותינו.
הרביעי	שם המלאך המטהר את הנפשות שנתלכלכו, והוא מטהרן במים של אבני שיש טהור.
החמישי	ממונה שם נוריאל, והוא ממונה על נהר דינור, שהוא אש חיות הקודש הנעשית מזיעתן. וחס לנו לדבר בסודות אלו.
השישי	ממונה שם חנוך, לבוש זיו עליון. הוא מנקה את הנשמות מלחלוחית הגשמיות של העולם הזה, מטהרן ומלבישן בגדי זיו המצוירים באורות של הקדוש ברוך הוא. ואין רשות לדבר בזה יותר.
השביעי	ממונה שם סנדלפו"ן, והוא ממונה על העוברים והנפלים שהפילו הנשים; הוא מחיה אותם ונותן להם נשמות, ובידו מלבושים. וגם הנביאים שוכנים שם, ומקבלים הכול מידי גבריאל.

ובעניין קיבוץ הגלויות הוסיף הרב: בכלל הגלויות גם עשרת השבטים, שהם מרובים מאיתנו והם עתידים לבוא. וכותב הזוהר הקדוש שבני ראובן עתידים לבוא ולהילחם בגוג ומגוג עצמו ולהשמידו; ומהיכן יבואו? מעבר לחלח וחבור והרי מדי, שהוא פרס. וחס לנו לדבר במקומות שהם בסתרי אלוהי השמיים.

ובעניין ההיכל הרביעי הוסיף: זהו שאמר רבי עקיבא לחבריו בשעה שעלו למרום – כשתגיעו לאבני שיש טהור, אל תאמרו "מים מים".

היכלות הנשים

❖

- ההיכל הראשון – בתיה בת פרעה. שלוש פעמים ביום בא אליה משה רבנו ומגלה לה את הסודות שגילה לו הקדוש ברוך הוא באותו יום, והיא מספרת לכל הנשים היושבות עמה שם.
- ההיכל השני – שרח בת אשר, שנכנסה חיה לגן עדן. בכל יום היא פוגשת את יוסף הצדיק, והוא מגלה לה סודות חדשים שנתחדשו באותו יום.
- ההיכל השלישי – יוכבד אמו של משה רבנו עליה השלום, ועמה כל הנשים הצדקניות ששלחו את בעליהן ואת בניהן ללמוד תורה.
- ההיכל הרביעי – דבורה הנביאה, האומרת שם שירה בכל יום; וכל הנשים ששרו לכבוד הקדוש ברוך הוא אומרות עמה בכל יום שירה חדשה שלא הייתה אתמול.

ועוד היכלות לארבע האמהות: שרה לבדה, רבקה לבדה, ורחל ולאה שהן שתי נשותיו של יעקב אבינו עליו השלום. (ויש מדרש שהביא במקומן את ציפורה; גרסאות ומדרשים שונים הם.)

הערה שהוסיף הרב: מכאן למדנו שיש לעשות אשכבה לנשים בנפרד ולגברים בנפרד, ואין מערבבים.

שבע המדרגות הפנימיות שבתוך ההיכלות

❖

ובתוך ההיכלות עצמם יש מדרגות:

- מדרגה ראשונה, מיוחדת – כל יראי חטא, כל מי שיש בו יראת שמיים ועבד את ה׳ בלב שלם.
- מדרגה שנייה – כל שהיו זהירים בממונם של אחרים, שלא נגעו בפרוטה מכספו של אחר: לא בשכר שכיר, לא בגזל, לא בגניבה, לא בהונאה ולא כלום.
- מדרגה שלישית – כל מלמדי תינוקות באמונה, שלימדו את הילדים בזמן, נכון ומדוקדק כראוי.
- מדרגה רביעית – אלה ששלחו את בניהם לתלמוד תורה.
- מדרגה חמישית – כל מי שגבה צדקה שלא בשכר, שלא נטל אפילו פרוטה אחת, וכל הכסף הלך במלואו לצדקה.
- מדרגה שישית – העניים והגרים.
- מדרגה שביעית – כל שנתנו צדקה בלב שלם.

סיפורו של רב גדיאל נער

❖

רב גדיאל נער היה בזמן החורבן. אביו היה איש קדוש מאוד, עוסק בתורה יומם ולילה; מימיו לא נשא עיניו ולא ראה שום אישה בעולם, ומימיו לא שח שיחה בטלה – תענית דיבור, ולא דיבר אלא מה שהיה הכרחי בלבד. והוא הוליד את הילד הזה, גדיאל. ובהיותו בן תשע כבר ידע את כל התורה כולה, והיה יושב ולומד כמלאך.

יום אחד באו החיילים, והוא יושב וספר תורה בידו ולומד. קרעו אותו ואת ספר התורה לגזרים – שלוש מאות חתיכות – והרגוהו במיתה משונה.

ועלה למעלה, והקדוש ברוך הוא הושיבו בחיקו, מחבקו ומנשקו – והוא בוכה.

אמר לו הקדוש ברוך הוא: "למה אתה בוכה? ראה איזה גן עדן אני נותן לך".

אמר לו: "אילו נשארתי בחיים עוד שנה או שנתיים – כמה תורה הייתי לומד, וכמה זכויות הייתי זוכה".

ועודנו בוכה. "למה אתה בוכה?" אמר: "אילו הגעתי לגיל מצוות, הייתי חי במצוות ומקיים רמ"ח מצוות עשה ושס"ה מצוות לא תעשה – והפסדתי הכול".

ועודנו בוכה. אמר: "אילו הגעתי לגיל שמונה עשרה, הייתי נושא אישה ומביא ילדים לעולם, והיו עוסקים בתורה, עונים אמן, אומרים קדושה, קוראים תהילים ועושים מצוות – והיה לי שכר. על זה אני בוכה". אמר לו: "אתן לך כאילו יש לך מאה ילדים ומאה נכדים".

ועודנו בוכה. אמר: "אילו הנחת אותי בחיים, הייתי מקים ישיבה ומעמיד תלמידים, ומי יודע כמה תלמידים הייתי מלמד תורה – ומזכה את הרבים, שאין קץ לשכרו". אמר לו: "יהיה לך שכר כאילו היית גדול הדור ולימדת תורה את כולם".

ועדיין בוכה. אמר לו: "אשים אותך בראש הישיבה: כל ילד שיסתלק מן העולם – יישב בישיבתו של רב גדיאל נער, והוא ילמדו תורה". וכל חידוש תורה היוצא מלפני הקדוש ברוך הוא – עובר דרך היכלו.

חלק שני

המלאכים

עשר מדרגות המלאכים על פי הרמב"ם

❖

הכי גבוה, **חיות הקודש**. שזה מה שאנחנו קוראים בספר יחזקאל: אריה בדרום, שור בצפון, נשר במזרח, פני אדם במערב. זה חיות הקודש. מקיפים את המרכבה.

אחריו יש **אופנים**. אופנים זה גלגלים, והם הגלגלים שמניעים את המרכבה. אז המרכבה של הקדוש ברוך הוא, מסביבה יש 4 חיות הקודש. תחת החיות הקודש, מספר 2, אלה אופנים. כמו שהוא אומר, אופן... אופנים ינשאו לעומתם ועוד ועוד ועוד.

אחר כך יותר למטה, **אראלים**. אראלים מלשון אש. זה אראלים.

תחתיהם **חשמלים**. מה שאומר יחזקאל הנביא עליו השלום, זכותו תגן עלינו: מתוכה כעין החשמל. מה זה חשמל? אומרת הגמרא: עתים חשות, עתים ממללות. דולק, נכבה, דולק, נכבה, מנצנץ.

חשות החיות הקודש, מדברות, שרות, שותקות. מתי? זה אומר, כשאנחנו מתפללים הם שותקים, שומעים אותנו. אנחנו מפסיקים להתפלל, הם מדברים. אנחנו עוסקים בתורה, באים להקשיב. אנחנו מפסיקים ללמוד תורה, אז הם מדברים. אתה הולך לישון, אז הם...

זה היה **חשמלים**.

אחרי החשמלים יבואו אחריהם **שרפים**. אלה שורפים אפילו בעיניים שלהם, במבט שלהם, הכל, אבל לא תמיד. מתי שיש צורך, הם יודעים את מי לשרוף ואיפה.

תחתיהם נקראים **מלאכים**. זה מלאכים סתם.

תחתיהם **אלוהים**. כמו אלוהים ראיתי עולים מן הארץ ועוד.

תחתיהם **בני אלוהים**.

תחתיהם **כרובים**. כמו שראה כרוב אחד, כרוב ועוד כרוב, זה גם ביחזקאל הנביא, כל זה מעשה מרכבה בהתחלה.

בסוף **אישים**, זה העשירי. אישים הם מאש, והם הכי קרובים אלינו.

שמות המלאכים בשיעורי הרב בן ציון מוצפי

על מה כל אחד ממונה ומה לכוון

❖

נאסף ב־3 בנובמבר 2026 מתוך הכתוביות של השיעורים ביוטיוב ומתוך הפוסטים באתר "הסודות להצלחה שלך". נכתב רק מה שהרב עצמו אומר. כשהרב מביא שם של מלאך ולא אומר מה לכוון בו, כתוב כאן: "לא אמר כוונה".

הערה: הכתוביות ביוטיוב נוצרו אוטומטית, ולכן הציטוטים מהשיעורים מנוסחים כאן לפי הכתוביות, עם תיקון כתיב קל בלבד. מה שמסומן "לא בטוח" צריך לבדוק בהאזנה, בדקה שמצוינת.

א. כללי יסוד שהרב מלמד על שמות המלאכים (לפני הכול)

1. **אילו שמות מותר להזכיר:** "כל מלאך שיש בשמו שם של אדם מותר להזכיר אותו. אבל מלאך שאין בני אדם נקראים בשמו, אסור להזכיר אותו אלא בראשי תיבות, כמו שאנחנו אומרים מ"ט" (כלל מרבנו האר"י, שער הפסוקים, פרשת שמות).

   מקור: "הרב בן ציון מוצפי מלאכי מעלה" (44:25) — העלאה של ערוץ אחר (kamil2is), שיעור של הרב · וגם: "הרב בן ציון מוצפי • שמות חיבה והוספת אותיות לשם, כל מה שצריך לדעת תמוז תשפ"ו" (3:58); באתר: "מה קורה בשמיים בראש השנה?/ הגאון רבי בן ציון מוצפי"

2. **למה אסור:** "המלאכים ביום שנבראו מושבעים ועומדים מפי הקדוש ברוך הוא, שבשעה שהאדם מזכיר את שמם חייבים לבוא ולעמוד לפניו ולשאול אותו מה הוא רוצה... רואים שהוא לא מתייחס עליהם... מקטרגים עליו." לכן אומרים חצי שם או ראשי תיבות: "מט" (מטטרון), "י"פ" (המלאך שסופר את הפרשיות), ולהבדיל "ס"מ" לשטן.

   מקור: "הרב בן ציון מוצפי שליט"א סודות הקמיעות והשמות" (26:57)(וגם "הרב בן ציון מוצפי • סוד הקמיעות והשמות • מנחם אב תשפ"ו" (26:41))

3. **לא מתפללים אל מלאך:** "אסור לבקש ממלאך... לא תהיה צווח לא למיכאל ולא לגבריאל, אלא לקדוש ברוך הוא". וגם: "אל תגיד מיכאל בוא תעזור לי... תבקש מהשם שיצווה למלאכים". על מיכאל "שר ישראל" הרב אומר: "לנו אין שר אלא... הקדוש ברוך הוא... מיכאל הוא רק סניגור, מזכיר את הזכויות שישראל עושים".

   מקורות: "הרב בן ציון מוצפי • פרשת ויחי טבת תשפ"ד" (50:17); "(3:07) Rabbi Ben Zion Mutzafi • Erev Rosh Hashanah • Elul 5786"; "הרב בן ציון מוצפי • כל הלומד תורה בחודש אלול זוכה להריח ריח גן עדן בתפילתו סודאי אלול תשפ"ג" (68:04); "הרב בן ציון מוצפי . אודיו . פסח שני. רבי מאיר בעל הנס ." (29:11)

   - לפי הרב, הכוונה בכל אחד מהשמות שלמטה היא לבקש מהקדוש ברוך הוא שישלח את השליח שלו. לא פונים אל המלאך עצמו.

4. **מלאך נקרא על שם השליחות שלו:** "מלאך נקרא על שם השליחות שלו, אז למשל מלאך רפאל על שם שהוא ממונה על הרפואה".

   מקור: "הרב בן ציון מוצפי • הפטרת פרשת נשא - גדולתו של שמשון • סיון תשס"ז" (58:46)

ב. כוונות ופסוקים מעשיים שהרב מלמד

1. **בדרך, במלחמה ובכל סכנה, "ויאמר יעקב כאשר ראם":** אומרים את הפסוקים "ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים. ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה, ויקרא שם המקום

ההוא מחנים" (שלוש פעמים). "ראם" הוא ראשי תיבות של **ר**פאל, **א**וריאל, **מ**יכאל. ו"מחנה **אלהים**" כנגד **גבריאל**, כי "אלוקים זה דין", גבורה. "גם כשיוצא למלחמה... מפחד שלא יהיה איתו איזה תקרית – כוון 'ראם'".

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי • שמות הקודש כסלו תשפ"ד" (5:17); "הרב בן ציון מוצפי שליט"א סודות הקמיעות והשמות" (49:45); "הרב בן ציון מוצפי • בית הכנסת מוסאיוף שידור חי" (34:51); באתר: "פרשת וישלח/ רבי הגאון בן ציון מוצפי"

2. **"מימיננו מיכאל, משמאלנו גבריאל, מלפנינו אוריאל, מאחורינו רפאל, ועל ראשנו שכינת אל":** "מי שנמצא בצרה או בדרך במקום של סכנה יאמר...". ביום "מלפנינו אוריאל", ובלילה השם מתחלף ל"נוריאל" ("נור לשון אש", כך אומר הזוהר). הרב מספר על אישה שיצאה מהמקווה בעיר העתיקה ומישהו רדף אחריה. היא אמרה רק "מימיננו מיכאל, משמאלנו גבריאל" ושוטרי מג"ב הופיעו. "אז הנה מיכאל גבריאל שמרו עליה, לכן אדם ידע שתמיד יזכור לומר את הפסוקים".

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי • שמות הקודש כסלו תשפ"ד" (4:23)(הסיפור ב־7:17); "הרב בן ציון מוצפי • העבודה הרוחנית בחודש אלול • מתוק לנפש רחובות • מנחם אב תשפ"ו" (32:17)

3. **לפני תפילת העמידה, לכוון בשם אוריאל:** "לפני שעומד להתפלל... יכוון בשם אוריאל. אוריאל הוא המלאך שמיישר לפנינו את הדרך כדי שהעמידה תתקבל" (בשם הרמ"ק).

מקור: "הרב בן ציון מוצפי • מעלת התפילות שבא המלאך וקושר מהתפילות של ישראל עטרה להשם יתברך סיון תשפ"ה" (28:08)

4. **"כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך" (תהילים צא):** "יש לאדם שני מלאכים שמלווים אותו, אחד מימינו ואחד משמאלו". שמותיהם יוצאים מסופי התיבות של הפסוק: מ"כי מלאכיו יצוה לך" יוצא **יוה"ך**, ומ"לשמרך בכל דרכיך" יוצא **כל"ך**. "ואדם גם כן יאמר את זה מדי פעם, גם בשבילו, גם בשביל עם ישראל, גם בשביל החיילים". (לא בטוח: הכתוביות משבשות את האותיות. מה שכתוב כאן מבוסס על סופי התיבות של הפסוק, וכדאי לבדוק בהאזנה.)

מקור: "הרב בן ציון מוצפי • עצות טובות וסגולות לשמירה על עם ישראל בית הכנסת סודאי מר חשון תשפ"ד" (61:06); וגם "הרב בן ציון מוצפי שליט"א סודות הקמיעות והשמות" (52:05) – שם הרב מביא את זה בין פסוקי השמירה

5. **כששולחים שליח:** "הוא ישלח מלאכו לפניך", ראשי תיבות ה־י־ל, "זה מלאך שמלווה את האדם כל הדרך". לומר את הפסוק כדי שהשליח יצליח.

מקור: "הרב בן ציון מוצפי שליט"א סודות הקמיעות והשמות" (52:45) (לא בטוח: הקטע כולו שאלות ותשובות עם התלמידים, ופסוק זה הובא מפי תלמיד בשם הרב)

6. **"עז כנמר":** "נמר – ראשי תיבות נוריאל, מיכאל, רפאל – זה בקדושה. אז על זה אתה תנהג כמו הנמר, בעזות בעבודת השם".

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי • פרשת ראה מנחם אב תשפ"ה" (54:40); "הרב בן ציון מוצפי • פרשת ראה • מנחם אב תשפ"ו" (54:08)

7. **לעזור לגבריאל נגד היצר:** עם התינוק יורדים ארבעה מלאכים, וגבריאל, שעומד בצד שמאל ליד היצר הרע, "מכניע אותו... צריכים לעזור למלאך גבריאל".

מקור: "הרב בן ציון מוצפי • מוסאיוף שידור חי" (3:12)

8. **תפילה בכוונה ובדמעות:** המלאך סני "ממונה לקשור כתרים לקדוש ברוך הוא... מהתפילה שאנחנו מתפללים. צריך להתפלל בכוונה". ועל מי שמוריד דמעות בתפילה ממונה **יחמיאל** (ראו ברשימה).

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי • הכנה לחג השבועות אייר תשפ"ד" (49:12); באתר: "כוחן של הדמעות"

9. **על ההורים שנפטרו:** מ"ט "שר הפנים, יש לו שמה אלבום. כל פנים של כל מי שעתיד לקום בתחיית המתים מופיע אצלו... לכן... אדם הולך לקבר אביו או אמו... יתפלל כל פעם עליהם שיזכו לקום בתחיית המתים" (בשם "מעבר יבק").

מקור: "הרב בן ציון מוצפי • פרשת נח תשרי תשפ"ה" (21:15)

10. **לחזור על הלימוד 101 פעמים:** "מיכאל, שהוא שר ישראל, גימטריא של שמו זה 101". מי שחוזר 101 פעמים, השכחה לא שולטת בו.

מקורות: באתר: "פרשת חקת"; "הרב בן ציון מוצפי • פרקי אבות פרק ג' • כל השוכח דבר אחד ממשנתו • אייר תשפ"ד" (55:50)

11. **לרפואה:** אצל המלאך פדיא"ל (ראו ברשימה), מי שנגזר עליו חולי ועושה תשובה, תפילה וצדקה, "הקב"ה אומר למלאך לרשום אותו לרפואה". וגם מוסיפים לחולה שם כמו רפאל או חזקיהו, "סגולה שיזכה לחיים".

מקורות: באתר: "הנהגות לחודש אלול"; "הרב בן ציון מוצפי • פרשת ויחי טבת תשפ"ה" (47:46)

ג. רשימת המלאכים, לפי מה שהרב אומר

1. מיכאל

- **על מה ממונה:** המלאך שמימין לאדם ובצד דרום של המרכבה. "שר החסד, כל החסד בא משם". שר המים ("גבריאל שר האש ומיכאל שר המים, עושה שלום במרומיו"). האפוטרופוס והסניגור של ישראל, "מזכיר את הזכויות". ברקיע זבול "מקריב קורבן בכל יום", את נשמות הצדיקים. בא לבשר לשרה. הביא ליעקב יין מגן עדן (זוהר). גימטריה של שמו 101. מותר להזכיר את שמו.
- **מה לכוון:** "מימיננו מיכאל" בשעת סכנה. האות מ' ב"ראם" וב"נמר". לבקש מהשם (לא מהמלאך) שיעורר זכויות.
- **ציטוט:** "מיכאל הוא רק סניגור, מזכיר את הזכויות שישראל עושים"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי • גן העדן ועולם הבא כסלו תשפ"ד" (28:49) · "הרב בן ציון מוצפי • סוד עורו של לוויתן • חג סוכות • תשרי תשפ"ז" (31:36) · "הרב בן ציון מוצפי . אודיו .פסח שני. רבי מאיר בעל הנס ." (29:11) · "הרב בן ציון מוצפי • פרשת וירא תשפ"ז" (48:22) · "הרב בן ציון מוצפי • שבעה היכלות ההיכל החמישי היכל האהבה ראש חודש מנחם אב תשפ"ד" (23:17) · באתר: "קדושת בית הכנסת/הגאון רבי בן ציון מוצפי" · באתר: "בראשית" · באתר: "התפילה שלך יכולה לבקוע את שבעת הרקיעים" · באתר: "פרשת כי תצא"

2. גבריאל

- **על מה ממונה:** המלאך שמשמאל לאדם ובצד צפון. גבורה ודין ("אלוקים זה דין"), שר האש. "ממונה על ההריון של האישה... והוא לוקח את הנשמה". מראה לתינוק גן עדן וגיהנום. נלחם ביצר הרע ("מכניע אותו"). בעל החלומות: לימד את יוסף לשון בליל ראש השנה והוסיף לו ה' בשמו. בארץ ישראל הוא לוקח את נשמת הנפטר, "מלאך של רחמים". נשלח להפוך את סדום. נלחם בלוויתן. "ממונה על התרנגולים" ("נקרא גבר"). מותר להזכיר את שמו. בשיעור "היכלות המלאכים": "שר האש, הוא ממונה על החלומות, כך אומר הזוהר, והגמרא בסנהדרין אומרת שהוא ממונה על בישול הפירות באילנות".
- **מה לכוון:** "משמאלנו גבריאל". בפסוק "ראם" מכוונים אליו במילים "מחנה אלהים". לעזור לו נגד היצר.
- **ציטוט:** "גבריאל הוא ממונה על ההריון של האישה... והוא לוקח את הנשמה"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי הרב בן ציון מוצפי היכלות המלאכים פרק 2 חובה לצפות!" (61:54) · "הרב בן ציון מוצפי • שבעה היכלות ההיכל החמישי היכל האהבה ראש חודש מנחם אב תשפ"ד" (24:44) · "הרב בן ציון מוצפי • מוסאיוף שידור חי" (3:12) · "הרב בן ציון מוצפי | פרשת כי תבוא תשפה" (12:55) · "הרב בן ציון מוצפי • מעלת התפילות שבא המלאך וקושר מהתפילות של ישראל עטרה להשם יתברך סיון תשפ"ה" (34:47) · "Rabbi Ben Zion Mutzafi • Rosh Hashanah that falls on Shabbat • Preparation for Rosh Hashanah, pra..." (2:38) · "הרב בן ציון מוצפי • פרשת ויחי טבת תש"פ" (48:00) · "הרב בן ציון מוצפי • יום הכיפורים מעלת היום הקדוש והנורא" (28:14) · באתר: "מקץ/שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי" · באתר: "פרשת שמות"

3. רפאל

- **על מה ממונה:** המלאך שמאחורי האדם ובצד מערב. "שר הרפואה... מזכיר את שמות החולים לקדוש ברוך הוא". "מזומן לרפאות את ישראל". בבריאת האדם "נמסרו בידו כל מיני רפואות". ברקיע השלישי, עם גדודים של מלאכי רפואה. בא לרפא את אברהם אחרי המילה. נהפך לפר ("רפאל אותיות פר־אל") וברח למערת המכפלה. היה המלאך של יעקב אבינו. מותר להזכיר את שמו.
- **מה לכוון:** "מאחורינו רפאל". האות ר' ב"ראם" וב"נמר". שם רפאל ניתן לחולה כסגולה.
- **ציטוט:** "המלאך ששמו רפאל והוא שר הרפואה... הוא מזכיר את שמות החולים לקדוש ברוך הוא"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי הרב בן ציון מוצפי היכלות המלאכים פרק 2 חובה לצפות!" (40:27) ("שם נמצא ממונה עליהם מלאך רפאל, ויש תחתיו גדודים של מלאכי רפואה") · "הרב בן ציון מוצפי • שבעה היכלות ההיכל החמישי היכל האהבה ראש חודש מנחם אב תשפ"ד" (26:53) · "הרב בן ציון מוצפי • גן העדן ועולם הבא כסלו תשפ"ד" (28:49) · "הרב בן ציון מוצפי | עלון עולם | נושא השיעור: פעולות המלאכים" (40:18) · "הרב בן ציון מוצפי • פרשת וירא תשפ"ז" (48:22) · "פרשת חיי שרה תשפו | הרב בן ציון מוצפי" (49:32) · "הרב בן ציון מוצפי מלאכי מעלה" (46:38) · באתר: "וירא" · באתר: "הנהגות לימי השובבים/האדרת והאמונה/שירת המלאכים"

4. אוריאל (ביום) / נוריאל (בלילה)

- **על מה ממונה:** המלאך שלפני האדם ובצד מזרח. "אור ביום ונור אש בלילה". "מלמד תורה, אור של הקדוש ברוך הוא". "המלאך שמיישר לפנינו את הדרך כדי שהעמידה תתקבל". בהיכל החמישי נוריאל "ממונה על הנהר דינור". מותר להזכיר את שמו. כשמשה רבנו עלה למרום, ברקיע השלישי "קיבל אותו שם הממונה, זה המלאך נוריאל - מותר להגיד את שמו, כיוון שזה שם של אדם".
- **מה לכוון:** לכוון בשם אוריאל לפני העמידה. "מלפנינו אוריאל" (ובלילה נוריאל). האות א' ב"ראם", והאות נ' ב"נמר".
- **ציטוט:** "יכוון בשם אוריאל, אוריאל הוא המלאך שמיישר לפנינו את הדרך כדי שהעמידה תתקבל"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי שליט"א • פרקי אבות פרק ב' כמה מלאכים ליוו את משה בעלותו למרום ראש חודש אייר תשפ"ב" (37:42) · "הרב בן ציון מוצפי • מעלת התפילות שבא המלאך וקושר מהתפילות של ישראל עטרה להשם יתברך סיון תשפ"ה" (28:08) · "הרב בן ציון מוצפי • שמות הקודש כסלו תשפ"ד" (4:23) · "הרב בן ציון מוצפי מלאכי מעלה" (16:28) · "הרב בן ציון מוצפי • שבעה היכלות ההיכל החמישי היכל האהבה ראש חודש מנחם אב תשפ"ד" (46:23) · "הרב בן ציון מוצפי • גן העדן ועולם הבא כסלו תשפ"ד" (28:49) · באתר: "קדושת בית הכנסת/הגאון רבי בן ציון מוצפי"

5. מ"ט (מטטרון), שר הפנים

- **על מה ממונה:** חנוך, שעלה לשמיים. "שר הצבא... ממונה על כל המלאכים", ומיכאל, גבריאל, רפאל ואוריאל תחתיו. לשמו שש אותיות, כנגד ששת ימי החול: "בחול כל הפרנסה דרכו, כל החיים והבריאות דרכו... גם התפילות הוא מעלה אותם" (בחוץ לארץ). בשבת "הקדוש ברוך הוא בעצמו". "יש לו שמה אלבום" של כל מי שיקום בתחיית המתים. היצר הטוב הוא "חייל" שלו. אחד הפירושים ל"מליץ טוב" (בשם הרש"ש). כותב את זכויות ישראל. "עבדו זקן ביתו" של אברהם. לימד תורה את רבי ישמעאל והיה הסנדק שלו. גימטריה "שדי". **אסור להזכיר את שמו, אומרים "מ"ט".**
- **מה לכוון:** לא לומר את השם. הרב לא אמר כוונה בשמו. הכוונות שקשורות אליו: להתפלל על ההורים שיזכו לתחיית המתים, וההבנה שבחול הפרנסה והתפילות עוברות דרכו ובשבת הקב"ה עצמו ("לכן אומרים 'ה' רועי לא אחסר'").
- **ציטוט:** "בחול כל הפרנסה דרכו, כל החיים והבריאות דרכו... גם התפילות הוא מעלה אותם"

מקורות: "(65:04) Rabbi Ben Zion Mutzafi • Parashat Bereshit • Tishrei 5779" · "הרב בן ציון מוצפי • פרשת נח תשרי תשפ"ה" (21:15) · "הרב בן ציון מוצפי • העבודה הרוחנית בחודש אלול • מתוק לנפש רחובות • מנחם אב תשפ"ו" (32:17) · "הרב בן ציון מוצפי • שמות הקודש כסלו תשפ"ד" (13:09) · "הרב בן ציון מוצפי • שלושה דברים מרחיבים דעתו של אדם סודאי טבת תשפ"ה" (40:03) · "פרשת חיי שרה תשפו | הרב בן ציון מוצפי" (18:15) · "Rabbi Ben Zion Mutzafi • Parashat Bereshit • Tishrei 5779" (16:07) · באתר: "פרשת נח" · באתר: "איזה הוא חכם? מסכת אבות פרק ד' משנה א'" · באתר: "פרשת כי תצא"

6. סנ' (סנדלפון)

- **על מה ממונה:** "מלאך הממונה על התפילות" (מדרש תהילים פח). עומד בירושלים, אוסף את מילות התפילות מכל העולם, "קושר כתרים לקדוש ברוך הוא" ומעלה אותם. תפילת הציבור נמסרת לידו. מקומו בהיכל השביעי, ושם הוא "ממונה על כל העוברים והנפלים... שיתן להם נשמות". במתן תורה משה פגש אותו: "מלאך הגבורה, אש אדומה". **אסור להזכיר את שמו** ("בלשון המקובלים"). בשיעור "היכלות המלאכים": "ממונה על עולם העשייה... קוראים לו בקיצור סנדלי, אסור להזכיר את שמו"; עומד ורגליו מגיעות עד הקרקע, "וראשו מגיע עד כיסא הכבוד, ולוקח את התפילות שלנו".
- **מה לכוון:** לא לומר את השם. "צריך להתפלל בכוונה, ואז... קושר כתרים לקדוש ברוך הוא מהתפילות שלנו". מי שלא יכול להתפלל במניין יתפלל בשעה שהציבור מתפלל, וישתדל להוריד דמעות.
- **ציטוט:** "מלאך הממונה על התפילות... אסור להזכיר את שמו"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי הרב בן ציון מוצפי היכלות המלאכים פרק 2 חובה לצפות!" (59:50) · "הרב בן ציון מוצפי • מעלת התפילות שבא המלאך וקושר מהתפילות של ישראל עטרה להשם יתברך סיון תשפ"ה" (2:35) · "הרב בן ציון מוצפי • הכנה לחג השבועות אייר תשפ"ד" (49:12) · "הרב בן ציון מוצפי • הילולת הרמ"ק • רבי משה קורדובירו זצ"ל • שבעה היכלות על פי הרמ"ק תמוז תשפ"ד" (6:34) · "הרב בן ציון מוצפי • שבעה היכלות ההיכל החמישי היכל האהבה ראש חודש מנחם אב תשפ"ד" (47:50) · "הרב בן ציון מוצפי | עלון עולם | נושא השיעור: פעולות המלאכים" (59:15) · "הרב בן ציון מוצפי • גן העדן ועולם הבא כסלו תשפ"ד" (40:23) · באתר: "ירושלים שלי-פה אשב כי איוויתיה" · באתר: "שבעת ההיכלות שדרכם עולה התפילה שלך – המדריך המלא לפי הרב מוצפי" · באתר: "משה רבינו/הגאון רבי בן ציון מוצפי"

7. מלכיאל

- **על מה ממונה:** ממונה על היכל נוגה, ההיכל השלישי (בפתח הדרום). "על כל הפסקי דין... מי יקבל ייסורים... חולים... עושר ועוני... חיים". "רושם את כל פסקי בית הדין: מי, מה, כמה, מתי". "והוא לא מוציא אותם לפועל, מחכה אולי האדם ישוב בתשובה". בודק את הנשמה ומעביר את התיק לבית הדין. מקבל את התפילות. ביום הכיפורים יש בהיכל חלון שפתוח רק חצי שעה לפני השקיעה (נעילה). מותר להזכיר את שמו.
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה בשמו. המסר שלו הוא תשובה, ובנעילה "לקבל על עצמו תשובה מוחלטת".
- **ציטוט:** "מחכה אולי האדם ישוב בתשובה"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי • שבעה היכלות ההיכל החמישי היכל האהבה ראש חודש מנחם אב תשפ"ד" (53:14) · "הרב בן ציון מוצפי • הילולת הרמ"ק • רבי משה קורדובירו זצ"ל • שבעה היכלות על פי הרמ"ק תמוז תשפ"ד" (37:24) · "הרב בן ציון מוצפי • שבעה היכלות ומקום הנשמות • גן עדן עליון ותחתון • בית כנסת פא"י ראשל"צ תמוז תשפ"ד" (40:38) · באתר: "מה קורה בשמיים בראש השנה?/ הגאון רבי בן ציון מוצפי" · באתר: "הנהגות לחודש אלול" · באתר: "מעלתו וסדר יום הכיפורים שחל בשבת/ הרה"ג מוצפי שליט"א" · באתר: "שבעת ההיכלות שדרכם עולה התפילה שלך – המדריך המלא לפי הרב מוצפי"

8. עזריאל

- **על מה ממונה:** היכל נוגה, פתח המזרח. "ממונה על חיים או מוות. אצלו רשומים כל אלו שנגזר עליהם חיים בשנה זו. שער זה נפתח בראש חודש, בשבת וביום הכיפורים".
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה.

- **ציטוט:** "ממונה על חיים או מוות"

מקורות: באתר: "הנהגות לחודש אלול" · באתר: "שבעת ההיכלות שדרכם עולה התפילה שלך – המדריך המלא לפי הרב מוצפי"

9. קפצ' (קפציאל)

- **על מה ממונה:** היכל נוגה, פתח הצפון. "מלאך שאסור להזכיר את שמו (המקובלים קראו לו 'קפצי')". אצלו רשומים "אלו שיהיו חולים, פצועים, עניים, ונפטרים מתחת לגיל 20".
- **מה לכוון:** לא לומר את השם. לא אמר כוונה.
- **ציטוט:** "מלאך שאסור להזכיר את שמו"

מקורות: באתר: "הנהגות לחודש אלול" · באתר: "שבעת ההיכלות שדרכם עולה התפילה שלך – המדריך המלא לפי הרב מוצפי"

10. פדיאל (פדא"ל)

- **על מה ממונה:** היכל נוגה, פתח המערב. "ממונה על הרפואה. אם נגזר על מישהו להיות חולה, והוא עושה תשובה, תפילה וצדקה, הקב"ה אומר למלאך לרשום אותו לרפואה. מלאך זה גם חותם את מי שיחיה אחרי שנגזר עליו למות".
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה בשם. המעשה שמפעיל אותו לפי הרב הוא תשובה, תפילה וצדקה.
- **ציטוט:** "ממונה על הרפואה"

מקורות: באתר: "הנהגות לחודש אלול" · באתר: "שבעת ההיכלות שדרכם עולה התפילה שלך – המדריך המלא לפי הרב מוצפי"

11. טהריאל

- **על מה ממונה:** הממונה על ההיכל הראשון, היכל לבנת הספיר, עם מלאכי "בעלי עיניים" ש"רואים בדיוק את כל מעשי האדם וכותבים הכול בספר". בודק את הנשמה בכניסה. משם בא "זיווגו של אדם". קולט את תפילת הדמעה ומוסר את תפילות הציבור לסנ'.
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה בשם. מה שנדרש לפי הרב: "לא תיכנס לשם תפילה אלא אם כן הוריד המתפלל דמעות".
- **ציטוט:** "המלאך הממונה שמו טהריאל"

מקורות: באתר: "שבעת ההיכלות שדרכם עולה התפילה שלך – המדריך המלא לפי הרב מוצפי"

12. אורפניאל (אור פניא"ל)

- **על מה ממונה:** "המפקד העליון" של ההיכל השני, היכל עצם השמיים. "כל מפתחות השערים שבהיכל מצויים בידו". שם נמצאות נשמות הרוגי בית דין והרוגי מלכות. "הוא המלאך שפגש יעקב אבינו כשעבר את פנואל". (ייתכן שזה גם המלאך השלישי שהרב לא רצה להזכיר, שליווה כל יהודי במצרים. לא בטוח, ראו בסוף.)
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה.
- **ציטוט:** "המפקד העליון של ההיכל הוא המלאך אור פניא״ל"

מקורות: באתר: "שבעת ההיכלות שדרכם עולה התפילה שלך – המדריך המלא לפי הרב מוצפי"

13. צדקיאל

- **על מה ממונה:** ההיכל השני ("צדקיאל וכוס תנחומין"). המלאך של אברהם אבינו ("אברהם אבינו היה לו מלאך צדקי...").
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה. ייתכן שהרב אומר את השם בחצי שם בלבד ("צדקי...").

- **ציטוט:** "אברהם אבינו היה לו מלאך צדקי..."

מקורות: באתר: "שבעת ההיכלות שדרכם עולה התפילה שלך – המדריך המלא לפי הרב מוצפי" · "הרב בן ציון מוצפי מלאכי מעלה" (46:38)

14. י"פ (יופיאל)

- **על מה ממונה:** "שר התורה... רבו של שם בן נח". המלאך "שסופר את הפרשיות שאנחנו קוראים" בשמחת תורה. **"אסור להזכיר אותו"**: אומרים "יפי" או "י"פ" ולא כותבים את סוף השם.
- **מה לכוון:** לא לומר את השם. לא אמר כוונה.
- **ציטוט:** "יש יופי, אסור להזכיר אותו... זה היה רבו של שם בן נח... הוא שר התורה"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי מלאכי מעלה" (46:20) · "הרב בן ציון מוצפי שליט"א סודות הקמיעות והשמות" (30:00) · באתר: "שבעת ההיכלות שדרכם עולה התפילה שלך – המדריך המלא לפי הרב מוצפי"

15. זכותיאל ("המאור זכותא"ל")

- **על מה ממונה:** ההיכל הרביעי, היכל הזכות: "דנים בזכות בלבד... תביא זכויות, תקבל". שולחנות השבת והברכות. שכר לומדי תורה ("ל"ב מלאכים" שומרים על מי שקובע עתים ביום ובלילה).
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה. מה שנדרש לפי הרב: לקבוע לימוד ביום ובלילה, "ולו חצי שעה ביום וחצי שעה בלילה", ולאכול סעודת שבת "כאילו הוא יושב לפני המלך".
- **ציטוט:** "זהו היכל מפחיד מאוד, ששם דנים בזכות בלבד"

מקורות: באתר: "שבעת ההיכלות שדרכם עולה התפילה שלך – המדריך המלא לפי הרב מוצפי"

16. גדיאל ("נער")

- **על מה ממונה:** בהיכל נוגה, יחד עם נשמות תינוקות של בית רבן (מופיע בטבלת ההיכלות של המדריך).
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה. (מופיע רק בטבלה בפוסט, בלי הסבר.)
- **ציטוט:** "נשמות תינוקות של בית רבן עם רב גדיאל נער"

מקורות: באתר: "שבעת ההיכלות שדרכם עולה התפילה שלך – המדריך המלא לפי הרב מוצפי"

17. סניגוריה ("שומר ישראל")

- **על מה ממונה:** הממונה על ההיכל החמישי, היכל אהבה וחסד: "מלאך שתפקידו סניגור... עומד ללמד סניגוריה על ישראל".
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה. ההיכל הזה הוא של מי ש"אוהב את הקדוש ברוך הוא ומכוון בתפילתו... ועובד את ה' מתוך שמחה".
- **ציטוט:** "בפרדס רימונים שמו סניגורי״ה"

מקורות: באתר: "שבעת ההיכלות שדרכם עולה התפילה שלך – המדריך המלא לפי הרב מוצפי"

18. סוריה

- **על מה ממונה:** "רוח... ששמה סורי״ה, שר כל החיילות. בידו כל המפתחות וכל האוצרות... כל רזיו וסתריו של ריבון העולמים מצויים בידו" (היכל אהבה וחסד).
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה.

- **ציטוט:** "שר כל החיילות; בידו כל המפתחות"

מקורות: באתר: "שבעת ההיכלות שדרכם עולה התפילה שלך – המדריך המלא לפי הרב מוצפי"

19. רזיאל

- **על מה ממונה:** הממונה על ההיכל השישי, היכל הרצון. "עת רצון לכל תפילה", ושם נגזרת "גזרת הטיפה קודם לידה". רבו של אדם הראשון. "מותר להגיד את שמו כיוון שיש אנשים בשמו".
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה.
- **ציטוט:** "המלאך רזיאל הוא ממונה שם, מותר להגיד את שמו"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי • שבעה היכלות ההיכל החמישי היכל האהבה ראש חודש מנחם אב תשפ"ד" (20:40) · "הרב בן ציון מוצפי מלאכי מעלה" (44:25) · באתר: "שבעת ההיכלות שדרכם עולה התפילה שלך – המדריך המלא לפי הרב מוצפי"

20. יחמיאל

- **על מה ממונה:** "יש פתח מיוחד בהיכל העליון ועומד שם מלאך הממונה על מי שמוריד דמעות בתפילה. שמו יחמיאל, ואיתו 600,000 מלאכים שהם פותחים את השערים לתפילה וסופרים כל דמעה ודמעה".
- **מה לכוון:** להוריד דמעות בתפילה ("אני חרד מהדין, אני מוריד דמעות"). בתיקון חצות לבקש שיהיו כל יוצאי חלציך יראי שמיים.
- **ציטוט:** "סופרים כל דמעה ודמעה ומקבלים את התפילה"

מקורות: באתר: "כוחן של הדמעות"

21. קמואל

- **על מה ממונה:** השומר הראשון שמשה פגש בעלייתו למרום: "הממונה על 12 גבולי אלכסון (הנדסת היקום)".
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה.
- **ציטוט:** "הממונה על 12 גבולות אלכסון"

מקורות: באתר: "משה רבינו/הגאון רבי בן ציון מוצפי"

22. הדרניאל

- **על מה ממונה:** השומר השני בעליית משה: "שר החסד, אש לבנה", ואיתו גדודים של רבבות.
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה.
- **ציטוט:** "הדרניאל, שר החסד, שהוא אש לבנה"

מקורות: באתר: "משה רבינו/הגאון רבי בן ציון מוצפי"

23. לילה

- **על מה ממונה:** "בשעה שבא להיות הריון יש מלאך ששמו לילה, ועליו אמר הפסוק 'ולילה אמר הורה גבר'" (איוב), לפי הזוהר.
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה.
- **ציטוט:** "יש מלאך ששמו לילה"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי • צלם אלוקים באדם • מרחשון תשפ"ו" (16:20)

24. יהושע

- **על מה ממונה:** לפי רבי שמשון מאוסטרופולי, מלווה את נשמת הנפטר בדרך לבית דין של מעלה, דרך "גיא צלמוות", אם "יש בו תורה והוא שב בתשובה". "שבטך ומשענתך המה ינחמוני" ראשי תיבות יהושע.
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה. מה שמזכה בליווי לפי הרב: תורה ותשובה.
- **ציטוט:** "מלווה אותו המלאך ששמו יהושע"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי • פרשת שופטים • ראש חודש אלול תשפ"ו" (38:21)

25. יוה"ך וכל"ך

- **על מה ממונה:** שני מלאכי השמירה שמלווים את האדם, אחד מימין ואחד משמאל. שמותיהם מסופי התיבות של "כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך".
- **מה לכוון:** לומר את הפסוק מדי פעם, לעצמו, לעם ישראל ולחיילים. (לא בטוח באיות, ראו סעיף ב4.)
- **ציטוט:** "יש לאדם שני מלאכים שמלווים אותו, אחד מימינו ואחד משמאלו"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי • עצות טובות וסגולות לשמירה על עם ישראל בית הכנסת סודאי מר חשון תשפ"ד" (61:06)

26. המלאך הגואל ("המלאך הגואל אותי מכל רע")

- **על מה ממונה:** לפי הזוהר, כפי שהרב מביא, זו השכינה הקדושה ולא מלאך רגיל. משם הרב לומד ש"אסור לבקש ממלאך". הפסוק הוא סגולה למי שרוצה לזכות לבנים.
- **מה לכוון:** לבקש מהקב"ה בלבד.
- **ציטוט:** "אסור לבקש ממלאך"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי • פרשת ויחי טבת תש"פ" (61:55) · "הרב בן ציון מוצפי • פרשת ויחי טבת תשפ"ד" (50:17)

27. ס"מ (השטן / היצר הרע / מלאך המוות)

- **על מה ממונה:** היצר הרע. בחוץ לארץ, לפי מה שהרב מביא, הוא לוקח את נשמת הנפטר. הקטורת עוצרת מגפה (המתנה שנתן למשה).
- **מה לכוון:** לא מזכירים את שמו, רק "ס"מ".
- **ציטוט:** "להבדיל השטן, יזכיר אותו ס"מ"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי • שלושה דברים מרחיבים דעתו של אדם סודאי טבת תשפ"ה" (40:03) · "הרב בן ציון מוצפי • פרשת ויחי טבת תשפ"ה" (45:15) · "הרב בן ציון מוצפי • הילולת משה רבנו עליו השלום אדר תש"פ" (3:33) · "הרב בן ציון מוצפי שליט"א סודות הקמיעות והשמות" (26:57)

28. ז' ה' ר' י' א' ל' (זהריאל) — המלאך שמכוונים בו בלבישת בגד השבת

- **על מה ממונה:** הרב לא אומר את המילים "ממונה על הבגדים". הוא מביא מרבנו האר"י שבשעה שלובשים את בגד השבת בערב שבת (בשיעור השני: "החולצה של שבת") מכוונים בשם המלאך הזה, "ואז חלה קדושה על הבגד". **הרב אומר רק חצי שם ("זהרי") וראשי תיבות: "אסור לי להגיד את השם מלא".**
- **מה לכוון:** "יכוון בו רק במחשבה, וילבש אותו". לא לומר את השם בפה.
- **למה ללבוש בגד חדש לראשונה בשבת (בדברי הרב):** "לכן הוא בא לקנות בגד, יאמר 'לכבוד שבת', אפילו שהוא מתכונן אחר כך ללבוש אותו בחול. לובש אותו בתחילה בשבת, כמו שכתב רבי יוסף

חיים. למה? בגד של שבת, ידוע, שורה עליו קדושה מיוחדת." ובהמשך: גם כשילבש אותו אחר כך בחול, "נמצא שכל ימיו יש בו מקדושת שבת". ולפני זה הרב אומר שכשאדם אומר "לכבוד שבת קודש" על כל דבר שמכין, "המלאכים למעלה מיד מזכירים אותו לטובה ומברכים אותו".

- **ציטוט:** "כתב רבנו האר"י שיכוון בשעה שבא ללבוש את הבגד של שבת ביום שישי בשם קדוש, שם של מלאך - אסור לומר אותו, אני אומר אותו בראשי תיבות: ז' ה' ר' י' א' ל'. ואז יכוון בו רק במחשבה, וילבש אותו, ואז חלה קדושה על הבגד"
- **בקיצור:** קונים בגד 'לכבוד שבת', לובשים אותו לראשונה בשבת ומכוונים במחשבה בשם המלאך (בלי לומר אותו) - ואז חלה קדושה על הבגד, וגם כשלובשים אותו אחר כך בחול יש בו מקדושת שבת.

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי מעלות השבת" (3:54) · "הרב בן ציון מוצפי - פרשת וישלח מעלת יעקב אבינו מלאכים מלווים לו לאדם שיעור בעיר תל אביב כסלו תשפ"א" (36:32) (כאן: "כאשר לובש את החולצה של שבת, יכוון מלאך שמו 'זהרי', ז' ה' ר' י' א' ל'") · קשור: "✿ היכלות המלאכים - פרק 3 (אחרון) - הרב בן ציון מוצפי" (18:26) "כבר אמרנו שאדם מחליף בגדים בערב שבת ולובש בגדי שבת, יבוא מלאך ושומר עליו. מלאך מיוחד יש." (כאן הרב לא אומר שם) · קשור: "הרב בן ציון מוצפי • אילו הכנות יש לעשות לכבוד שבת קודש תמוז תשפ"ה" (11:34) "הולך לקנות חליפה, חולצה, גופייה, מנעלים... יאמר 'לכבוד שבת קודש'... שהמלאכים בשמיים מברכים אותו" · קשור: "הרב בן ציון מוצפי • נשמה יתרה בשבת שבט תשפ"ו" (32:17) "כל שבת אתה לובש בגד חדש שלא היה לך בשבת שעברה, ואז ממילא אתה מקבל נשמה יתרה חדשה" (משל לנשמה היתרה, בשם הרב ששון מרדכי)

29. א' כ' ת' ר' י' א' ל' (אכתריאל) — המלאך שמכוונים בו בלבישת הבגד העליון בשבת

- **על מה ממונה:** אחרי החולצה של שבת: "כשלובש את המעיל, או הג'קט, או הסוודר... בגד עליון, מלאך שני קוראים לו א' כ' ת' ר' י' א' ל'". "זה מלאך בכתר, זה עליון - מה שראה רבי ישמעאל שפעם נכנס לפני ולפנים". הרב אומר את השם רק באותיות.
- **מה לכוון:** בשעת לבישת הבגד העליון של שבת (לפי רבנו האר"י), במחשבה בלבד. לא לומר את השם.
- **ציטוט:** "אפילו הבגד של שבת יש לו מעלה וחשיבות יתרה"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי - פרשת וישלח מעלת יעקב אבינו מלאכים מלווים לו לאדם שיעור בעיר תל אביב כסלו תשפ"א" (36:45)

30. א' כ' ז' ר' י' א' ל' (אכזריאל) — המלאך המכריז

- **על מה ממונה:** "הוא מכריז על כל דבר ודבר בעולם. איזה ילד ייוולד היום, מי תלד זכר, מי תלד נקבה, כל העניינים... עד שהוא לא מכריז, לא מתבצע." הרב אומר את השם רק באותיות.
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה.
- **ציטוט:** "המלאך הזה מכריז. עד שהוא לא מכריז, לא מתבצע"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי הרב בן ציון מוצפי היכלות המלאכים פרק 2 חובה לצפות!" (60:35)

31. ב' ר' י' א' ל' (כך נשמע) — ממונה על הגשם — לא בטוח

- **על מה ממונה:** "אחר כך יש מלאך ב' ר' י' א' ל', הוא ממונה על הגשם. הוא אומר: ירד גשם, והוא אומר איפה, וכמה מילימטרים".
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה.
- **הערה:** האותיות כפי ששלושה תמלולים שונים שמעו אותן. ייתכן שחסרה אות. **לא בטוח** - כדאי להאזין בדקה המצוינת.

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי הרב בן ציון מוצפי היכלות המלאכים פרק 2 חובה לצפות!" (61:17)

32. מלאכי האש, הברד, הרוח, הברק, הזעם והזיקים (מספר היכלות של רבי ישמעאל)

- **על מה ממונה:** הרב קורא "מתוך ספר היכלות של רבי ישמעאל" את שמות השרים: גבריאל - "מלאך האש"; ברדיי (ברדיאל) - "מלאך הברד"; רוחיי (רוחיאל) - "מלאך על הרוח"; ברקיי (ברקיאל) - "ממונה על הברקים"; זעמיי (זעמיאל) - "ממונה על הזעם"; זיקיי (זיקיאל) - "על הזיקים". "אני אסור להגיד את השם המלא, אני עושה חצי שם". (זעמיי וזיקיי - בתמלול אחד נשמע "זעמים... זיקים"; **לא בטוח** לגבי זיקיי.)
- **מה לכוון:** לא אמר כוונה. לא לומר את השמות המלאים.
- **ציטוט:** "אני קורא להם פה מתוך ספר היכלות של רבי ישמעאל"

מקורות: "הרב בן ציון מוצפי הרב בן ציון מוצפי היכלות המלאכים פרק 1 חובה לצפות! - הרב מוצפי" (41:41) · "הרב בן ציון מוצפי הרב בן ציון מוצפי היכלות המלאכים פרק 1 חובה לצפות! - הרב מוצפי" (42:21) (זעמי', זיקי') · וגם (ברדי', רוחי', ברקי'): "הרב בן ציון מוצפי מלאכי מעלה" (41:09)

ד. שמות שהרב מזכיר, אבל לא בטוח שהכתוביות קלטו אותם נכון

- **ברדיאל, רוחיאל, ברקיאל**: עכשיו מאושרים בשיעור "היכלות המלאכים" פרק 1 - ראו סעיף 32 למעלה.
- **רמיאל**, "החבר של רפאל" (בזוהר). הרב מספר על חתן בשם הזה שנבהל, והרב הראה לו שמותר. לא אמר על מה הוא ממונה. "הרב בן ציון מוצפי מלאכי מעלה" (44:57) (קישור)
- **המלאך השלישי שליווה כל יהודי במצרים**, יחד עם רפאל ומיכאל: הרב אומר שאסור לומר את שמו. בכתוביות נשמע "הור פני", וייתכן שזה אורפניאל. לא בטוח. "הרב בן ציון מוצפי · פרשת בשלח שבת שירת הים שבט תשפ"ה" (26:31) (קישור)
- **"המלאך ששמו ספרי־אל"** (ספריאל?): "רושם את התפילות של ישראל". "עושה השלום" בסוף העמידה בגימטריה כנגדו, ולכן לא לשכוח לומר "עושה השלום". הכתוביות משובשות. לא בטוח. "הרב בן ציון מוצפי · פרשת נצבים הכנה לראש השנה · אלול תשע"ח" (52:36) (קישור)
- **רבו של משה רבנו** (בכתוביות נשמע "ז ג י..."), אולי זגזגאל) ו**המלאך של יוסף** (גבריאל). לא בטוח. "הרב בן ציון מוצפי מלאכי מעלה" (47:15) (קישור)

חלק שלישי

עליית התפילה

שבעת הרקיעים

הרב מוצפי

❖

שבעת הרקיעים מסודרים מלמטה למעלה, ובכל אחד ואחד מהם מתרחשים דברים מדויקים ונפלאים:

1. וִילוֹן

הרקיע הראשון והתחתון ביותר. הגמרא אומרת עליו שהוא **"אינו משמש לכלום"**. כל תפקידו הוא שהוא **"נכנס שחרית ויוצא ערבית"** (נכנס בבוקר ויוצא בערב).

2. רָקִיעַ

הרקיע השני, שבו קבועים המאורות. שם נמצאים ה**שמש, הירח והכוכבים**. הרב מפרט את כוכבי הלכת הנמצאים שם: **"שבתאי, צדק, מאדים, חמה (המה), נוגה, כוכב, לבנה"**.

3. שְׁחָקִים

הרקיע השלישי במספר. הוא נקרא כך משום ששם **"שטוחנים מן לצדיקים בגן העדן"**. שם נמצא המזון והשפע הרוחני המיועד לצדיקים.

4. זְבוּל

הרקיע הרביעי. ברקיע זה בנויים ועומדים **ירושלים, ובית המקדש**. שם עומד המלאך **מיכאל ומקריב קורבן בכל יום**. הרב מסביר את הסוד את מי הוא מקריב שם: יש אומרים שכאשר צדיק מישראל נפטר מן העולם, מיכאל מקריב את נשמתו הקדושה. זהו גם המקור למילים שאנו אומרים בתפילה: "אישי ישראל ותפילתם", שכן "אישי" רומז לאנשים (הצדיקים) של ישראל.

5. מָעוֹן

הרקיע החמישי. ברקיע זה **"כל לילה יש שירה שמה"** - המלאכים עומדים ושרים שם בכל לילה שירה לקדוש ברוך הוא. מעון הוא גם הרקיע שבו שורה השמחה הגדולה, וזהו המקור לברכה שאנו מברכים בחתונה: "שהשמחה במעונו". הרב מסביר שכאשר חתן וכלה נכנסים לחופה בעולם הזה, הם עולים ברוחם אל המעון בשמיים, מקום בו הקדוש ברוך הוא שמח עמם.

6. מָכוֹן

הרקיע השישי. שם נמצאים כל אוצרות ומחסני איתני הטבע והסערות הגדולות: **"אוצרות שלג, ברד... סופה, סערה, טייפון, טייפון"**.

7. עֲרָבוֹת

הרקיע השביעי והעליון מכולם. זהו המקום המקודש שבו גנוזים הדברים היקרים והנעלים ביותר:

- **משפט וצדקה, שלום וברכה**.
- **נשמות הצדיקים** ונשמותיהם של התינוקות והילדים שעתידים לרדת לעולם הזה.

- והדבר היקר מכולם המצוי שם: **טל של תחיית המתים**. לעתיד לבוא, הקדוש ברוך הוא יפתח את רקיע ערבות, יוריד את הטל המיוחד הזה, ובכך **"מחיה מתים ברחמים רבים"**.

כוח הדיבור, התפילה והתורה לבקיעת הרקיעים ויצירת הגנה רוחנית

הרב יצחק כהן

❖

חלק א': כוח הדיבור והתפילה הבוקע רקיעים

אומר הזוהר הקדוש: "דתנינן" [שהרי למדנו], האי מִלָּה סָלְקָא וּבָקְעָא רְקִיעִין - הדיבור שאדם מדבר עולה ובוקע רקיעים. כל דיבור ודיבור היוצא לך מהפה עולה, עד שהוא "סליק בדוכתיה" [עולה ומגיע למקומו] הראוי לו בשמיים, ויתרה מכך - מעורר למעלה בדיוק את מה שראוי לעורר בהתאם למהות הדיבור. השאלה הגדולה היא תמיד: איזה דיבור דיברת?

אם דיברת **דיבור טוב**, הוא מעורר טוב למעלה; ואי [ואם] "ביש ביש" [רע] הוא - דיבור רע מעורר רע. ועל דא כתיב [ועל זה נאמר]: **"וְנִשְׁמַרְתָּ מִכֹּל דָּבָר רָע"** (דברים כג, י) - כלומר יש להישמר מכל דיבור רע, מכיוון שכל דיבור בוקע רקיעים.

מתוך כלל הדיבורים, ישנם דיבורים שהם בעלי סגולה גדולה ומיוחדת יותר. אומר הזוהר הקדוש, ואמר רבי יוסי: **"צְלוֹתָא דְּבַר נָשׁ וּפוּלְחָנָא דְּרוּחָא"** [תפילתו של אדם ועבודת הרוח שלו] הועמדו בסודות עליונים. ובני נשא לא ידעין [ובני אדם אינם יודעים] שתפילתו של אדם בוקעת את האוויר.

לפעמים בן אדם, למשל בתפילת ערבית, אומר לעצמו: "מה יש בתפילה שלי? אתמול התפללתי מנחה, היום מנחה, מחר מנחה, עכשיו ערבית... מה כבר הפכתי את העולם אם התפללתי ערבית?". על כך משיב הזוהר: בני אדם אינם משיגים ויודעים כי תפילתו של אדם צריכה להיות בוקעת את האוויר, וגם בוקעת רקיעים. ואף על פי שיש ממונה ומשגיח בכל רקיע ורקיע, וישנם שוערים העומדים שם וצריך לקבל מהם רשות מיוחדת כדי לעלות - עם כל זאת, **תפילתו של יהודי בוקעת את הרקיעים ועוברת בתוכם, פתחא פתחין וסלקא לעילא [פותחת פתחים ועולה למעלה].**

אף על פי שאין לך פתח עליון שלא יהיה מופקד עליו ממונה ושומר למעלה, תפילתו של אדם בכל זאת פותחת את כל השערים הללו ומעפילה למעלה. כוח התפילה של יהודי בוקע את כל הרקיעים כולם!

חלק ב': כוחן של דמעות מתוך צרה

אבל ישנו דבר אחד שהוא עוד יותר חזק מתפילה רגילה ומדיבור רגיל, המוכשר לעקור ולבקוע את הרקיעים גם כאשר כל השערים ננעלים. אמר הזוהר: **"ומאן דצלי בצלותא ותשובה, ובדמעין דבכי ומצטער" [ומי שמתפלל בתפילתו מתוך תשובה, ובדמעות הוא בוכה ומצטער].** דמעותיו של אדם המתפלל מעומק הלב ומתוך צרה - כולן בוקעות רקיעים ופותחות שערים: **"בקעי רקיעין ופתחי תרעין, ועאלין קמי מלכא" [בוקעות רקיעים, פותחות שערים ונכנסות לפני מלך מלכי המלכים].**

כל אלו הדמעות בוקעות את כל הרקיעים, ואפילו שלמדנו שישנם שבעה רקיעים קבועים, הן בוקעות ופותחות את השערים שלהם ונכנסות ישירות לפני הקדוש ברוך הוא. אין שום חללית טכנולוגית בעולם שהצליחה או תצליח להגיע למקום העצום והנשגב שאליו התפילות והדמעות שלנו עולות!

חלק ג': מעלת לימוד התורה ויצירת רקיעים חדשים

ומה עומד מעל הכל ומעל כל המעלות? הלימוד והעסק בתורה!

רבי שמעון בר יוחאי פתח לפרש את הכתוב: **"וָאַשְׁים דְּבָרַי בְּפִיךְ וּבְצֵל יָדִי כִּסִּיתִיךְ לִנְטֹעַ שָׁמַיִם וְלִיסֹּד אָרֶץ"** (ישעיהו נא, טז). תחילה הוא מקדים ושואל: כמה צריך האדם להשתדל - דהיינו לעיין, לעמול ולחדש בתורה הקדושה ביום ובלילה! שכן, הקדוש ברוך הוא אוהב אהבה עצומה שמחדשים חידושי תורה. בא בן אדם ואומר דברים חדשים בתורה: "עד היום לא ידעתי ולא הבנתי את זה, ועכשיו אני לומד ומבין דבר חדש". באותה שעה, הקדוש ברוך הוא מאזין למילוליה [לדיבורו] ועוסק עמו בתורה.

כן, רבותיי, תאמינו בזה אמונה שלמה! אנחנו יושבים כרגע פה, והקדוש ברוך הוא שומע ומאזין לקולותיהם של כל מי שעוסקים בתורה. **ובכל מילה דאתחדשא באורייתא [בכל דבר וחידוש שהתחדש בתורה] על ידי מי שמשתדל ועמל בעסק התורה - עושה ממנו הקדוש ברוך הוא רקיע אחד חדש בשמיים: "עביד רקיעא חדא"!**

וכמו שהעולם כולו נברא והושתת מלכתחילה על ידי אותיות התורה, כך האדם הלומד בקדושה ובטהרה יוצר ומוליד בתורתו רקיעים רוחניים חדשים. רקיעים אלו הם בסוד "אורות מקיפים" עליונים, שבאמצעותם הלומד שומר ומקיים את העולם כולו!

חלק ד': ההגנה הרוחנית מפני גרמי השמים ואסונות הגויים

רבותיי, אנחנו צריכים להבין לעומק: מה זה עושה בפועל כשאנו בוראים רקיע נוסף? הרי יש כבר שבעה רקיעים קבועים, אז מה המשמעות של יצירת "עוד רקיע" על ידי התורה שלנו?

התשובה היא עצומה: גם אם נגזר בשמיים שאותו כוכב מאיים (כמו "פלאנט X" / ניבירו) יוצא לשטח, וחס ושלום הוא עלול להגיח ולהזיק בצורה קשה מעל צפון אמריקה ומעל שאר חלקי העולם - הרי אצלך הדבר שונה לחלוטין. **אתה, בזכות זה שאתה יושב ולומד תורה, בראת לעצמך רקיע הגנה פרטי מעל ראשך, ששום כוכב או מזיק אינו יכול לעבור אותו!** הכוכב ההוא ופגיעתו ישתבשו מעל אותם גויים, יחריבו להם את המקומות ויעשו להם מהומות, אבל עליך - שלמדת והגית בתורה - יש עמוד ענן מגן, יש עליך רקיע חדש והגנה רוחנית מושלמת בסוד האורות המקיפים. אומר לנו הזוהר הקדוש בביטחון: מי בכלל יכול לפגוע בך?

עלינו לדעת ולהעריך את עומק דברי חז"ל על הפסוק: **"וּמֵאֹתוֹת הַשָּׁמַיִם אַל תֵּחָתּוּ כִּי יֵחַתּוּ הַגּוֹיִם מֵהֵמָּה"** (ירמיהו י, ב).

סוף דבר, אני מסיים: המדענים כיום אומרים ומתריעים שמתקרב כוכב עשירי למערכת השמש, וכל המסה והעמדה שלו עשויה לשבש את כל מהלכי הגשמים וגרמי השמיים. שנים רבות הם מדברים ומתווכחים על המועדים, על חודש מרץ ועל זמנים שונים. אנחנו מסכימים איתם, אנחנו לא חולקים על ממצאי המדע - יש להם כלים, יש להם טכנולוגיה ויש להם הכל. **אבל אנחנו היהודים יודעים הרבה הרבה יותר ממה שהם יודעים!** אנחנו יודעים שיש שבעה רקיעים, יודעים בדיוק מה עומד מאחוריהם, ואילו אורות רוחניים מפעילים ומניעים אותם. מה המדענים השיגו בכלל לעומת מה שאנו משיגים ומבינים בתורתנו הקדושה?

ועל הכל אנו יודעים בדיוק למה נכנס אותו כוכב או אותו "יתוש" לשבש את המערכות בפנים, מי מביא אותו ומי מחזיר אותו, ומבינים שכל תנועה בבריאה תלויה אך ורק במעשים וברוחניות שלנו!

אנחנו יודעים שגם אם בכללות העולם ישנם מיליוני רשעים שחטאו, ומצד הדין מגיעה עליהם מכת מבול או חורבן ועומד להימחק הכל - כמו שלמדנו בשיעור על מפלת אדום - כל כלי הנשק והאטום שארצות הברית והגויים מייצרים, אינם אלא בסוד: **"עֹשֶׂר שָׁמוּר לִבְעָלָיו לְרָעָתוֹ"** (קהלת ה, יב). כל האטום שהם מייצרים, הם בעצם מכינים ומחממים בו את התנור לעצמם, כפי שלמדנו מתוך מאמר מפורש בזוהר הקדוש.

לכן, רבותיי יקרים, אנחנו איננו נבהלים ואיננו מתרגשים! יכול להיות שבאמת יהיה הרס ובוהו, צונאמי, או שבועיים של חושך וערפל על הגויים. אבל מה לי בתור יהודי לחוש חרדה? ממה יש לי להתרגש? גם אם כל העולם חטא, ואפילו בשכונה שלי חס ושלום חטאו - אני, באמצעות עסק התורה שלי, בורא רקיע מגן חדש מעליי! מעל ראשי משתרע רקיע רוחני אחר לגמרי, עם כוכבים ומזלות המסודרים עוד מששת ימי בראשית, והכל תקין, שמור ומוגן במערכה שעליי בזכות האורות המקיפים.

יעזור הקדוש ברוך הוא בעזרת השם יתברך, שכל הטועים והרחוקים יפקחו את עיניהם לראות את האמת, ונזכה כולנו לשוב בתשובה שלמה. ונזכה לראות בהתקיימות ההבטחה: **"וְהָיָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה וְאוֹר הַחַמָּה יִהְיֶה שִׁבְעָתַיִם כְּאוֹר שִׁבְעַת הַיָּמִים"** (ישעיהו ל, כו), בביאת משיח צדקנו במהרה וברחמים רבים, אמן כן יהי רצון.

איזו תפילה עולה לאיזה היכל — לפי "חסד לאברהם"

❖

כותב רבי אברהם אזולאי בשם הרמ"ק, שהביא בספר "פרדס" שער כ"ד: לכל תפילה יש "כתובת" – ההיכל שאליו היא צריכה לעלות, ולא כל תפילה עולה לכל היכל. וזה סיכומם של הדברים:

ההיכל	איזו תפילה עולה בו	הממונה
א. לבנת הספיר	אין תפילה נכנסת לשם אלא אם כן הוריד המתפלל דמעות	טהריא"ל – מלאך מיוחד הממונה על ההיכל
ב. עצם השמיים	צעקת היולדת היושבת על המשבר – ועד שאין צעקותיה בוקעות את ההיכל, אין היולדת יולדת	אור פניא"ל, וכל מפתחות השערים בידו
ג. היכל נוגה	הבל פיהם של תינוקות של בית רבן הלומדים תורה	מלכיאל
ד. היכל הזכות	כל בקשה – וארבעים יום עד שהיא מתקבלת	–
ה. אהבה וחסד	שם שומר משה רבנו על האדם מרעב ומשוד	–
ו. היכל הרצון	שם נגזר על הטיפה קודם שנולד: חכם או טיפש, עשיר או עני, חולה או בריא, גיבור או חלש – חוץ מצדיק ורשע	רזיאל
ז. קודש הקודשים	כל התפילות – והוא מעלה אותן וחותם אותן	סנדלפו"ן, חברו של מטטרו"ן

סיכום: שבעת ההיכלות במבט אחד

❖

#	ההיכל	ספירה	מקום בתפילה	המלאכים	מי שוכן בו	מה נגזר בו
א	לבנת הספיר	מלכות ויסוד	יוצר אור	טהריא"ל ומלאכי "בעלי עיניים"	נשמות הנוצרות כדו־פרצופין; נשמות בבדיקה ראשונה	זיווגים; דין הנשמה; ושם בוכים המלאכים על המגרש את אשתו הראשונה
ב	עצם השמיים	הוד	אל ברוך גדול דעה	אור פניא"ל; צדקיאל; יופיא"ל	הרוגי בית דין, הרוגי מלכות והרוגי אומות העולם	מספר הבנים והבנות; עונש מזלזלי תלמידי חכמים; משם משתלשלת הנבואה
ג	היכל נוגה	נצח	לאל ברוך נעימות יתנו	מלכיאל; עזריאל; קפציא"ל, פדיא"ל	נשמות תינוקות של בית רבן עם רב גדיאל נער	חיים ומוות, חולי ורפואה, עושר ועוני, מלחמות העולם
ד	היכל הזכות	גבורה	המחדש בכל יום טובו תמיד	זכותיא"ל סנהדרין / של מלאכים; ל"ב מלאכים	נשמות נפטרים; תינוקות שנפטרו בעריסה	בני, חיי ומזוני; דין החולים; ברכת שולחנות השבת
ה	אהבה וחסד	חסד	ברכת "אהבת עולם" וקריאת שמע	מלאך "סניגור" / "שומר ישראל"/אל שדי	אוצר הנשמות העתידות; הרוגי קידוש השם בראשות רבי עקיבא	שמירת "אל שד"י" מרעב ומשוד; סילוק רוגז בכניסת שבת, הכפלת המצוות, מעורר אהבת השם יתברך לישראל,
ו	היכל הרצון	תפארת	ויציב ונכון	רזיאל; מיכאל; גבריאל; רפאל; אוריאל־נוריאל	נשמת משה רבנו; עשרה הרוגי מלכות ב"גינת אגוז"	קבלת הבקשות; גזרת הטיפה; כוחות ההיריון,
ז	קודש הקודשים	כתר, חכמה ובינה	"תהילות לאל עליון" ותפילת העמידה	סנדלפו"ן	נשמות העוברים; נשמות מעולם האצילות ונשמת המשיח	קשירת הכתר; קבלת כל תפילות העולם

❖ ❖ ❖

הסודות להצלחה שלך

www.yoursuccesstoolbox.com